

ДОКЛАД
НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ И
СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА
ЗА ПОСЛЕДВАЩА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ НА
ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по Педагогически науки и социални дейности предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършената процедурата за последваща институционална акредитация на *Югозападен университет „Неофит Рилски“*.

Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (28.04.2022 г.) Критерии за последваща институционална акредитация в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 77, ал. 4 от ЗВО.

ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Заявление от ВУ	Заявление с вх.№ ОА-06-2311/11.10.2023 г.
2.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 26 от 23.11.2023 г.
3.	Утвърждаване на състава на ЕГ от АС	Протокол № 03 от 29.02.2024 г.
4.	Заплащане на такса от ВУ	Дата: 12.01.2024 г.
5.	Проверка и уточняване на предоставените от ВУ данни	15.02.-10.03.2024 г.
6.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	11.03.-14.03.2024 г.
	Подготовка на доклада на ЕГ	14.03.-15.04.2024 г.
7.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 10 от 28.05.2024 г.
8.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 11 от 18.06.2024 г.
9.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

Определената от Акредитационния съвет на НАОА Експертна група по процедурата е в състав:

1. проф. д-р Бончо Господинов – Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – ръководител на ЕГ
2. проф. д.п.н Мирослав Бабярж – Jan Kochanowski University Kielce, Полша – член на ЕГ
3. проф. д.ю.н. Юлия Бояджиева – Национален институт по криминалистика към МВР, пенсионер – член на ЕГ
4. проф. д-р Галя Петрова-Киркова – Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив – член на ЕГ
5. проф. д-р Елена Стоянова – Шуменски университет „Еп. Константин Преславски“ – член на ЕГ
6. доц. д-р Галина Атанасова – Русенски университет „Ангел Кънчев“ – член на ЕГ
7. Владислав Бонев – докторант в Национална спортна академия „Васил Левски“ – член.

Наблюдаващ процедурата член на ПК: проф. д-р Даниела Йорданова.

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“ е държавно висше училище създадено като Висш педагогически институт – Благоевград с указ № 2296 от 4 август 1983 г. на Държавния съвет на Народна република България (ДВ, бр. 62 от 1983 г.) и преименувано с Решение на НС от юли 1995 г. (ДВ, бр. 68 от 1995 г.)

ВЪВЕДЕНИЕ

С решение на Акредитационния съвет на НАОА от 20.09.2018 г./Протокол № 15 Югозападният университет „Неофит Рилски“ (ЮЗУ) е получил институционална акредитация за срок от 6 години с оценка 9,30 (*девет цяло и тридесет стотни*), валидна до 20.09.2024 г. Определен е капацитет на висшето училище от 19 600 студенти и докторанти.

В ЮЗУ са акредитирани 30 професионални направления, в които се осъществява обучение в ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“. Обучението за ОКС „бакалавър“ и „магистър“ е в редовна, задочна и дистанционна форма. Акредитирани са 86 докторски програми.

Таблица 1. Акредитирани професионални направления и специалности от регулираните професии в Югозападен университет „Неофит Рилски“

Професионално направление/специалност от регулираните професии		Дата на дадена акредитация*/ Срок на валидност на акредитацията	Оценка	Капацитет по образователно-квалификационни степени		
				бакалавър	магистър	общо
1.1.	Теория и управление на образованието	16.07.2022 г.	5,93	160	110	270
1.2.	Педагогика	16.07.2025 г.	9,14	1 350	520	1 870
1.3.	Педагогика на обучението по...	06.07.2026 г.	9,31	1 800	120	1 920
2.1.	Филология	19.06.2025 г.	9,23	900	360	1 260
2.2.	История и археология	19.06.2025 г.	9,24	200	30	230
2.3.	Философия	27.06.2024 г.	9,40	160	60	220
3.1.	Социология, антропология и науки за културата	14.10.2025 г.	8,75	540	80	620
3.2.	Психология	30.09.2025 г.	8,78	500	250	750
3.3.	Политически науки	05.11.2020 г.*	8,96	785	190	975
3.4.	Социални дейности	16.07.2024 г.	9,26	280	40	320
3.5.	Обществени комуникации и информационни науки	29.11.2023 г.	9,13	300	50	350
3.6.	Право					
	<i>Право</i>	07.11.2025 г.	9,13		1 600	1 600
3.7.	Администрация и управление	10.03.2021 г.*	8,33	1000	600	1 600
3.8.	Икономика	16.01.2024 г.	8,49	1 200	600	1 800
3.9.	Туризм	11.12.2025 г.	9,14	650	310	960
4.1.	Физически науки	13.05.2024 г.	8,54	150	10	160
4.2.	Химически науки	24.06.2025 г.	9,28	125	25	150
4.4.	Науки за земята	15.07.2025 г.	9,08	480	96	576
4.5.	Математика	27.12.2022 г.	9,10	120	30	150
4.6.	Информатика и компютърни науки	28.01.2021 г.*	9,01	540	210	750
5.1.	Машинно инженерство	28.04.2022 г.	8,68	200	80	280
5.2.	Електротехника, електроника и автоматика	09.02.2023 г.*	8,87	250	70	320
5.3.	Комуникационна и компютърна техника	14.12.2023 г.*	9,08	450	100	550
7.4.	Обществено здраве	07.09.2021 г.*	9,20	120	100	220
	<i>Кинезитерapia</i>	21.06.2023 г.	7,68	154		154
	<i>Кинезитерapia – ОКС "Магистър"</i>	08.07.2021 г.*	положително оценен проект		30	30

	Управление на здравните грижи	23.06.2021 г.*	положително оценен проект		30	30
7.5.	Здравни грижи					
	Медицинска сестра	21.12.2022 г.	8,62	160		160
	Акушерка	21.12.2022 г.	8,64	80		80
7.6.	Спорт	20.11.2023 г.	8,95	250	40	290
8.2.	Изобразително изкуство	23.10.2024 г.	8,67	90	10	100
8.3.	Музикално и танцово изкуство	07.07.2021 г.*	9,31	260	40	300
8.4.	Театрално и филмово изкуство	17.07.2025 г.	9,00	190	20	210
9.1.	Национална сигурност	05.07.2023 г.	9,09	240	200	440
Общ капацитет на ВУ						19695

***Срокът на валидност на акредитацията е до следващата акредитация на ПН, съгласно графика по чл. 81, ал. 2 от ЗВО 2 от ЗВО.**

Източник: <https://www.neaa.government.bg/akreditirani-institucii>

Експертната група установи, че при даден капацитет през 2018 г. от 19600 студенти, към 2023г. капацитетът е 19695, а реалният брой студенти в края на учебната 2022/2023г. е 7069 студенти.

По данни от НАЦИД в края на учебната 2022/2023 г. обучаваните студенти са 7431.

Таблица 2. Акредитирани докторски програми в ЮЗУ „Неофит Рилски“

Наименование		Дата на дадена акредитация**/ Акредитирана до:	Оценка	Професионално направление
1.	Управление на образованието	16.07.2024 г.	9,35	1.1 Теория и управление на образованието
2.	Теория на възпитанието и дидактика	17.09.2025 г.	9,30	1.2 Педагогика
3.	История на педагогиката и българското образование	23.09.2025 г.	8,42	1.2 Педагогика
4.	Методика на обучението в началните класове	23.09.2026 г.	9,41	1.2 Педагогика
5.	Педагогически технологии в детската градина	23.09.2026 г.	9,50	1.2 Педагогика
6.	Специална педагогика	01.10.2025 г.	9,02	1.2 Педагогика
7.	Социална педагогика	01.10.2025 г.	9,19	1.2 Педагогика
8.	Начална училищна педагогика	17.09.2025 г.	9,09	1.2 Педагогика
9.	Предучилищна педагогика	17.09.2025 г.	9,24	1.2 Педагогика
10.	Методика на обучението по математика	25.11.2021 г.**	9,18	1.3 Педагогика на обучението по....
11.	Методика на обучението по математика и информатика	09.12.2021 г.**	9,16	1.3 Педагогика на обучението по....
12.	Методика на обучението по информатика и информационни технологии	09.12.2021 г.**	9,06	1.3 Педагогика на обучението по....
13.	Методика на обучението по физика	25.11.2021 г.**	9,10	1.3 Педагогика на обучението по....
14.	Методика на обучението по музика	09.11.2026 г.	9,38	1.3 Педагогика на обучението по....

15.	Методика на обучението по техника и технологии	23.09.2026 г.	9,33	1.3 Педагогика на обучението по....
16.	Методика на обучението по словесно-изпълнителско и театрално изкуство	30.09.2021 г.**	9,17	1.3 Педагогика на обучението по....
17.	Теория и методика на физическото възпитание и спорта - променено наименование с решение на АС от 06.10.2022 г./Протокол № 22	30.09.2021 г.**	9,29	1.3 Педагогика на обучението по....
18.	Теория и история на литературата	04.08.2022 г.**	9,21	2.1 Филология
19.	Теория и практика на превода	18.11.2025 г.	8,65	2.1 Филология
20.	История на българската литература	04.08.2022 г.**	9,26	2.1 Филология
21.	Руска литература	04.08.2022 г.**	9,24	2.1 Филология
22.	Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия	04.08.2022 г.**	9,23	2.1 Филология
23.	Общо и сравнително езиковедие	21.06.2023 г.	9,19	2.1 Филология
24.	Български език	04.08.2022 г.**	9,27	2.1 Филология
25.	Славянски езици	21.06.2023 г.	9,29	2.1 Филология
26.	Немски език	16.05.2023 г.	8,47	2.1 Филология
27.	Английски език	16.05.2024 г.	9,00	2.1 Филология
28.	Фолклористика и етнология	18.11.2025 г.	8,64	2.1 Филология
29.	Археология, вкл. нумизматика и епиграфика	16.05.2023 г.	8,40	2.2 История и археология
30.	Средновековна обща история	04.09.2019 г.	9,14	2.2 История и археология
31.	Нова и най-нова обща история	04.09.2019 г.	9,18	2.2 История и археология
32.	История на България	19.06.2025 г.	9,13	2.2 История и археология
33.	Стара история и тракология	04.09.2019 г.	9,18	2.2 История и археология
34.	Документалистика, архивистика, палеография, историография и източниковедие	16.05.2023 г.	8,42	2.2 История и археология
35.	История на философията	05.05.2026 г.	9,40	2.3 Философия
36.	Социална философия	12.07.2022 г.	8,28	2.3 Философия
37.	Съвременни философски теории	05.05.2026 г.	9,18	2.3 Философия
38.	Теория и история на културата	14.10.2025 г.	8,85	3.1. Социология, антропология и науки за културата
39.	Социология	06.06.2025 г.	9,30	3.1. Социология, антропология и науки за културата
40.	Трудова и организационна психология	10.12.2020 г.**	9,04	3.2 Психология
41.	Педагогическа и възрастова психология	05.11.2025 г.	8,94	3.2 Психология
42.	Политология	10.07.2023 г.	9,06	3.3 Политически науки
43.	Организация и управление на социалните дейности	30.01.2024 г.	9,30	3.4 Социални дейности
44.	Връзки с обществеността	24.09.2025 г.	9,23	3.5 Обществени комуникации и информационни науки

45.	Приложение на новите информационни технологии в PR	24.09.2024 г.	8,94	3.5 Обществени комуникации и информационни науки
46.	Административно право и административен процес	04.04.2024 г.	8,39	3.6 Право
47.	Гражданско и семейно право	04.04.2024 г.	8,44	3.6 Право
48.	Трудово право и обществено осигуряване	04.04.2024 г.	8,22	3.6 Право
49.	Застрахователно право	11.10.2023 г.	8,38	3.6 Право
50.	Финансово право	30.03.2023 г.**	8,72	3.6 Право
51.	Международно частно право	13.07.2023 г.**	8,34	3.6 Право
52.	Теория на държавата и правото. Политически правни учения	11.10.2023 г.	8,40	3.6 Право
53.	Римско право	11.10.2023 г.	8,43	3.6 Право
54.	Нотариално право	11.10.2023 г.	8,38	3.6 Право
55.	Конституционно право	11.10.2023 г.	8,40	3.6 Право
56.	Международно право и международни отношения	04.04.2024 г.	8,61	3.6 Право
57.	Наказателно право	04.04.2024 г.	8,30	3.6 Право
58.	Наказателен процес	04.04.2024 г.	8,45	3.6 Право
59.	Право на Европейския съюз	11.10.2023 г.	8,40	3.6 Право
60.	Организация и управление извън сферата на материалното производство (мениджмънт на публичната сфера)	18.11.2020 г.**	8,28	3.7 Администрация и управление
61.	Икономика и управление (индустрия)	18.11.2020 г.**	8,34	3.7 Администрация и управление
62.	Икономика и управление (предприемачество)	18.11.2020 г.**	8,30	3.7 Администрация и управление
63.	Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка	11.12.2025 г.	9,19	3.8 Икономика
64.	Организация и управление извън сферата на материалното производство (социално-културна сфера)	30.01.2024 г.	8,45	3.8 Икономика
65.	Икономика и управление на туризма	11.12.2025 г.	9,03	3.9 Туризм
66.	Физика на кондензираната материя и на вълновите процеси	20.12.2021 г.**	8,23	4.1 Физически науки
67.	Неорганична химия	30.09.2025 г.	9,56	4.2 Химически науки
68.	Органична химия	30.09.2025 г.	9,55	4.2 Химически науки
69.	Природна география	13.05.2025 г.	9,21	4.4 Науки за земята
70.	Икономическа и социална география	12.06.2024 г.	9,05	4.4 Науки за земята
71.	Екология и опазване на околната среда	13.05.2025 г.	9,31	4.4 Науки за земята
72.	Картография и тематично картографиране	13.05.2025 г.	9,13	4.4 Науки за земята
73.	Математически анализ	29.06.2023 г.**	9,26	4.5 Математика
74.	Изследване на операциите	26.07.2022 г.	9,07	4.5 Математика

75.	Математическо моделиране и приложение на математиката	29.06.2023 г.**	9,36	4.5 Математика
76.	Информатика	20.10.2022 г.**	9,23	4.6 Информатика и компютърни науки
77.	Машини и процеси в леката промишленост	09.02.2023 г.**	8,80	5.1 Машинно инженерство
78.	Електронизация	26.01.2023 г.**	8,87	5.2 Електротехника
79.	Компютърни системи, комплекси и мрежи	27.04.2022 г.	8,83	5.3 Комуникационна и компютърна техника
80.	Логопедия	05.12.2023 г.	9,24	7.4 Обществено здраве
81.	Кинезитерапия	17.03.2022 г.**	9,05	7.4 Обществено здраве
82.	Методология на научните изследвания в спорта	26.01.2023 г.**	8,38	7.6 Спорт
83.	Дизайн и пластични изкуства	23.10.2024 г.	8,37	8.2 Изобразително изкуства
84.	Хореография	05.05.2026 г.	9,09	8.3 Музикално и танцово изкуство
85.	Теория и практика на изпълнителското изкуство	05.05.2026 г.	9,26	8.3 Музикално и танцово изкуство
86.	Кинознание, киноизкуство и телевизия	17.07.2025 г.	9,05	8.4 Театрално и филмово изкуство

Таблица 3. Обучавани студенти в Югозападен университет „Неофит Рилски“ по ОКС и ОНС в последната приключила академична 2022/2023 г. по акредитирани професионални направления

Брой студенти/обучавани по ОКС и ОНС за учебната 2022/2023 г. година (според Националния регистър на НАЦИД)						
Код ПН	ПН	ПР/СРП	Специалност	Действащ	В процес на дипломиране	Брой студенти
1.1.	Теория и управление на образованието	ПН		8	103	111
1.2.	Педагогика	ПН		949	784	1733
1.3.	Педагогика на обучението по	ПН		451	219	670
2.1.	Филология	ПН		294	130	424
2.2.	История и археология	ПН		68	52	120
2.3.	Философия	ПН		26	24	50
3.1.	Социология, антропология и науки за културата	ПН		74	36	110
3.2.	Психология	ПН		263	131	394
3.3.	Политически науки	ПН		70	33	103
3.4.	Социални дейности	ПН		64	34	98
3.5.	Обществени комуникации и информационни науки	ПН		53	28	81
3.6.	Право	СРП	Право	430	265	695
3.7.	Администрация и управление	ПН		285	214	499
3.8.	Икономика	ПН		258	260	518
3.9.	Туризм	ПН		109	56	165
4.1.	Физически науки	ПН		30	23	53
4.2.	Химически науки	ПН		55	40	95
4.4.	Науки за земята	ПН		46	50	96

4.5.	Математика	ПН		17	1	18
4.6.	Информатика и компютърни науки	ПН		118	61	179
5.1.	Машинно инженерство	ПН		13	17	30
5.2.	Електротехника, електроника и автоматика	ПН		18	20	38
5.3.	Комуникационна и компютърна техника	ПН		117	123	240
7.4.	Обществено здраве	ПН		45	46	91
7.4.	Обществено здраве	СРП	Кинезитерапия	42	21	63
7.4.	Обществено здраве	СРП	Кинезитерапия	0	8	8
7.4.	Обществено здраве	СРП	Управление на здравните грижи	15	15	30
7.5.	Здравни грижи	СРП	Акушерка	41	11	52
7.5.	Здравни грижи	СРП	Медицинска сестра	97	20	117
7.6.	Спорт	ПН		65	30	95
8.2.	Изобразително изкуство	ПН		27	26	53
8.3.	Музикално и танцово изкуство	ПН		73	47	120
8.4.	Театрално и филмово изкуство	ПН		73	58	131
9.1.	Национална сигурност	ПН		86	65	151

Към момента в структурата на Югозападния университет „Неофит Рилски“ се включват 9 факултета с общо 41 катедри, както следва: Педагогически (4 катедри), Правно-исторически (6 катедри), Природо-математически (5 катедри), Стопански (4 катедри), Технически (4 катедри), Факултет по изкуствата (5 катедри), Факултет за обществено здраве, здравни грижи и спорт (6 катедри), Филологически (4 катедри) и Философски (3 катедри).

Според становището на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“ (вх. № ОА-06-1605-01.07.2024 г.) в оценяващия доклад на ПКПНСД не са установени фактически несъответствия.

I. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

При предходната институционална акредитация Акредитационният съвет на НАОА е направила една препоръка в съответствие с нормативно установените изисквания към датата на акредитацията:

Препоръка №1. Всички професионални направления да се осигурят с договори по Еразъм+ и на тази основа да се повиши изходящата студентска мобилност.

Срок: септември 2020 г.

В съответствие с утвърдените процедури за акредитационно и следакредитационно наблюдение и съгласно Решение на Акредитационния съвет от 20.09.2018 (Протокол №15) е приключила процедура по САНК, въз основа на която се констатира, че ЮЗУ „Неофит Рилски“ е изпълнил препоръката, а именно: *Двустранните споразумения с чуждестранни университети във връзка с реализирането на дейностите по програмите „Еразъм+“ са 334 срещу 67 при акредитацията през 2017 г., т.е. увеличението е почти 5 пъти.*

II. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЗВО

II.2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 77, АЛ. 3, Т. 2-4 ОТ ЗВО

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. ВУ има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството в интерес на обществените потребности като част от стратегическото управление на образователната институция.

Q1.1.1 ВУ организира своите дейности в съответствие със своята мисия, цели и задачи, обществените потребности и действащото законодателство.

В Югозападния университет (ЮЗУ) „Неофит Рилски“ има изградена политика за осигуряване на качеството, която е публично достъпна на сайта на ВУ и е част от стратегическото управление на университета. Официално приетите документи на ЮЗУ са свързани с неговата мисия, стратегия за развитие и системата по качество (Наръчник по качеството, процедури по управление на качеството, работни инструкции (в т.ч. учебни планове и програми) и оперативни документи (списъци, планове, формуляри, справки), които след попълването им се използват като записи по качеството. Политиката по качеството намира отражение в документите на основните звена на университета – стратегии за развитие на факултетите, катедрите и професионалните направления.

Документите по качеството се основават на знакови национални закони и подзаконови нормативни актове, отнасящи се до висшето образование; вътрешни нормативни актове на ЮЗУ „Неофит Рилски“; процедури по качеството; работни инструкции. Университетска система за осигуряване и оценяване на качеството на образованието се базира върху обновения Европейски стандарт за качество ISO 9001:2015 в периода 20.10.2020 г. – 01.11.2021 г. и в съответствие с чл.74 от Правилника за образователните дейности на ВУ.

Вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав действа от 17.11.2004 г. Тя е преименувана през март 2017 г. в *Университетска система за осигуряване и оценяване на качеството на обучението*. Политиката се осъществява чрез специално създадени структурни звена на три нива: университет, основни структурни звена, катедри: Университетска комисия по качество на образованието и акредитацията, Факултетска комисия по качество на образованието и акредитацията, Съвет по качеството на образованието. *Структурата е актуализирана през януари 2024 г.*

Важно значение в осъществяването на политиката на качеството има и Университетски център за кариерно развитие, който е част от структурата на ЮЗУ „Неофит Рилски“ от 2006 г. Има публичен достъп до документацията му на сайта на ВУ.

Q1.1.2 Цялостната дейност във ВУ е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата на ВУ, което носи отговорност за развитието на културата за качеството.

Дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски“ е подчинена на системата за качеството, която обезпечава: преработването на учебната документация и прилагането ѝ в учебния процес; регламентирането и реализирането на дейностите по оценяване постиженията на студентите – текущ контрол, изпит, оформяне на крайната оценка; регламентирането и реализирането на оценяванията на учебни курсове и на преподаватели по отношение постигнатото от тях качество на обучението; утвърждаването на анкетния процес като перманентна дейност за получаване на достатъчна информация; установяване мнението и степента на удовлетвореност на студентите от обучението, от преподавателите и от преподаването, от оценяването на постиженията им, от оказаната им подкрепа.

С вътрешните одити се прави самооценка на дейността на университета и се гарантира адекватността и актуалността на Политиката за качеството и целите ѝ, а също така и критериите за тяхното актуализиране. Вътрешните одити се провеждат от екипи, назначени със заповед от ректора, според утвърдения годишен план и програма. Всеки последващ одит осъществява контрол на предписаните коригиращи действия от предходните. *Налични са доклади за проведените одити и за изпълнение на направените препоръки.*

Критерий 1.2. Във ВУ функционира вътрешна система за качеството на обучението и на академичния състав, която включва и проучване на студентското мнение, и мнението на други заинтересовани страни

Q1.1.3 Изградени са и се усъвършенстват съответни вътрешни структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които се включват студенти и заинтересовани страни.

Документацията по качеството редовно се актуализира, актуализацията се фиксира в документ. *Във вътрешните одити се включват студенти и заинтересованите страни. За това свидетелстват заповедите и протоколите от проведените одити (заповед №70, 71, 72 от 11.01.2018 г.; №250, 253 от 14.02.2019 г.; №1304 от 17.07.2019 г.; №2892 от 12.12.2020 г., № 518 от 01.03.2021 г., №742 от 11.03.2021 г., №2075 от 07.10.2022 г., №719 от 02.04.2023 г., №231 от 22.02.2023 г., №797 от 26.04.2023 г., №2226 от 20.10.2023 г., №2303 от 31.10.2023 г., №460 от 27.02.2024 г.).*

N.1.1.1 Брой проведени обучения и семинари за функционирането на системата за осигуряване на качеството в ЮЗУ „Неофит Рилски“

През периода 2018–2023 г. в ЮЗУ са проведени 17 обучения: 4 семинара за функционирането на системата за осигуряване на качеството на обучение (19.10.2020 г., 20.12.2022 г. – 138 човека); 4 обучения на Съвета по качество и административния персонал (26.04.2021, 15.05.2021 г., 22.12.2021 г., 06.10.2022 г. – 123 човека). През 2023 г. според план-графика са осъществени 9 обучения по факултети (02.02.2023 г., 28.02.2023 г., 21.03.2023 г., 28.03.2023 г., 06.04.2023 г., 10.04.2023 г., 26.04.2023 г., 10.05.2023 г., 17.05.2023 г. – 105 човека).

Освен това на 28.02.2024 г. е проведено обучение за работа с програма антиплагиат, което са преминали 121 преподаватели от всички факултети на ЮЗУ „Неофит Рилски“: Правно-исторически факултет – 17, Природо-математически – 15, Стопански – 21, Технически – 13, Факултет по изкуства – 3, Факултет по педагогика – 20, Философски факултет – 12, Филологически – 8, ФОЗС – 12. *Налични са Протоколи/сертификати от проведените обучения и семинари за функционирането на системата за осигуряване на качеството във ВУ.*

Q1.1.4 Подобрява се качеството на обучението и на академичния състав в резултат на системно провежданите проучвания на мнението на студентите и на другите заинтересовани страни.

Качеството на обучението и на академичния състав се оценява чрез системно осъществяване на проучвания на студентското мнение и другите заинтересовани страни. Според мнението на анкетирания студенти е налице тенденция за намаляване на по-ниските оценки. Средната оценка за университета е 5,20. По препоръка на дипломиращите се студенти в някои специалности се увеличава обемът на практическото обучение, а в други се разработват магистърски програми.

По обективни причини (във връзка с ковидната ситуация в страната) се констатира тенденция за намаляване на участието на различни организации в провеждане на практическото обучение на студентите.

Фиксира се участие на студенти и потребители на кадри в ДИ, съставяне и актуализиране на учебни планове и учебни програми, а също така и в комисии по оценяване на специалностите, учебната документация и преподавателите. *Налични са заповеди и протоколи /препис-извлечения от протоколи от заседанията на КС.*

N1.1.2. Брой проведени проучвания на мнението на студентите и на другите заинтересовани страни относно качеството на обучението и на академичния състав.

През периода перманентно е правено проучване на мнението на студентите за преподавателите по отношение на качеството на обучението с общ брой на получените оценки – 3326. Средната студентска оценка по факултети варира между 4,64 и 5,44. *Брой проведени анкетни проучвания от основните звена за идентифициране на изискванията на практиката към подготовката на студентите, търсенето и реализацията на дипломираните студенти – 3819; брой проведени срещи с потребители на кадри – 612.* Работодателите оценяват подготовката на завършилите университета преобладаващо като отлична – 37% и добра – 46%. Важно значение има броят на участието на различни организации в провеждане на практическото обучение и стажове, заложили в учебните планове на различни специалности, средногодишно, съответно 188,9 и 210,6 организации, представителите на които имат непосредствен контакт със студентите и поглед за тяхната подготовка.

По данни на университетския център за кариерно развитие, анкетирани са 1242 завършили студенти, които посочват успешната си реализация по факултети - 40–62%. На сайта на Центъра за кариерно развитие са публикувани обобщените резултати от проучването на мнението на работодателите за професионалната подготвеност на реализираните кадри. Анкетираните потребители на кадри (307) оценяват професионалната подготовка на студентите по факултети като отлична 29–38%. Резултатите са достъпни в сайта на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

N1.1.3. Средногодишен брой проведени вътрешни одити за оценка на качеството /след последната акредитация/

Проведени са 4 прегледа за оценка на качеството от ръководството на ВУ (Протоколи от 27.03.2019, 28.04.2021, 11.05.2022, 03.05.2023) на АС. Според утвърдената система за качеството на всеки три месеца в едно от заседанията на ректорския съвет се извършва преглед на работата на системата за управление на качеството.

През наблюдавания период са извършени 44 планови одита (информацията е по факултети, през 2018 г. – 9, 2019 – 7, 2020 – 4, 2021 – 5, 2022 – 10, 2023 – 9), 81 оценявания на специалности, 811 - на учебни курсове, 260 – на преподаватели, други – 512. Проведени са и 9 извънпланови одити по факултети през 2023 г. Документирани са дейностите по проблемите на качеството в основните структурни звена – 330 и катедрите – 1026. Прилага се документация за извършваните проверки и контрола за елиминирането на установените нередности. Общо 53 вътрешни проверки, средногодишно 11,4.

N1.1.4. Средногодишен брой проведени външни одити за оценка на качеството.

Средногодишен брой проведени външни одити за ВУ за оценка на качеството – 12,6.

Реализирани са 34 процедури за програмна акредитация на професионалните направления и докторските програми, които са публикувани на сайта на университета. Осъществени са 28 процедури по САНК за различни професионални направления в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

На 10.05.2023 г. е проведен Външен сертификационен одит на Университетската система за осигуряване и оценяване качеството на образование и на академичния състав от независима лицензирана одиторска фирма.

Като форма на външен одит се приемат и резултатите от рейтинговата система.

Q1.1.5 Ефективност (разбирана като степен на постигане на поставените цели) на вътрешната система на ВУ за оценяване и поддържане качеството на обучението.

Изпълнени са в съответствие с поставените срокове препоръките на Националната агенция за оценяване и акредитация (САНК показва изпълнението на препоръки, при ИА от 20.09.2018 г.)

В ЮЗУ „Неофит Рилски“ е въведена ефективна система от материални и морални стимули за академичния и административния състав, което допринася за повишаване на качеството на обучението. Приложена е документация за обсъждани проблеми по качество по основни структурни звена и катедри. Чрез функционирането на вътрешната система за

качество се предоставя възможност за: обсъждане на програмни документи и учебна документация; реализиране на одити за наблюдение на качеството на обучение и на академичния състав; провеждане на целеви обучения по проблемите на качеството; осъществяване на последователна и системна политика за изграждане и привеждане в действие на вътрешни нормативни документи, които спомагат поддържането на качеството. Анкетирани са дипломираните студенти за работа по специалността. Анкетите показват, че голям процент от дипломираните студенти работят по специалността, която са завършили – 77-82%. От значение е и участието на потребителите на кадри в комисии и работни групи за оценяване на специалностите и преподавателите, както и при актуализация на учебната документация. *Налични са документираните резултати от контрола на изпълнението на приетите решения.*

Q1.1.6 ВУ гарантира спазването на академичните свободи и създава условия за нетърпимост към прояви на дискриминация и академични измами. Институцията има Етичен кодекс и комисия, осигуряваща неговото прилагане от академичната общност.

В ЮЗУ „Неофит Рилски“ има разработена документация (правила и процедури) за предотвратяване на прояви на дискриминация и за санкциониране на изпитни измами и плагиатство, за които отговаря Комисията по етика. *Налични са документи във връзка с конституирането и дейността на Комисията по етика като:* Етичен кодекс на преподавателите, Правила за провеждане на изследвания с лица-доброволци и експерименти с лабораторни животни, Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“ (чл. 43, ал. 1, т. 5), Правилника за устройството и дейността (чл. 51, ал.1, т. 4.), Правила за проверка и констатиране на случаи на нарушаване на авторското право от докторанти и кандидати за заемане на академична длъжност в ЮЗУ „Неофит Рилски“, Правилник за образователните дейности (чл. 60, ал.1), *а също така и процедури:* Процедури за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи, хабилизационни трудове и др.; Процедура за проверка автентичността, оригиналността и констатиране на случаи на преписване от студенти и докторанти.

От 2020 г. всички монографии, дисертации, учебници, учебни помагала, статии и студии преминават задължително през електронна проверка на лицензираната програма iThenticate на фирма Turnitin за установяване на плагиатство. От 2022 г. се използва лицензираната програма StrikePlagiarism за проверка на дипломни работи, реферати и др., проведени са уебинари за обучение на преподаватели за създаване и управление на организационни единици и потребители, създаване на бази данни и др. Използва се и специализираният софтуерен продукт „Advego Plagiatus“. Упълномощени са 4 лица за достъп до системата за проверка и документиране на процедури за установяване на плагиатство. През 2024 г. е проведено обучение на 121 преподаватели за работа с програма антиплагиат.

През 2023 г. е направена актуализация на Етичния кодекс *В отчета на Етичната комисия се констатира, че за периода няма постъпили жалби от преподаватели.*

N1.1.5. Брой на документираните процедури за установяване на изпитни измами и плагиатство за периода след последната акредитация.

До м. март 2023 г. са извършени 861 проверки на статии, монографии, дисертации и учебници за установяване на плагиатство. Установени са 13 бр. от дисертациите, монографиите, учебниците с над 20% съвпадения; 81 бр. от статиите с над 20% съвпадения. Регистрирани са: 1 неуспешна процедура при провеждане на докторска защита за установено плагиатство; 2 процедури по сигнал на заинтересувано лице към Комисията по академична етика при министъра на образованието и науката и наличието на плагиатство.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 1:

Q1.1.1 В ЮЗУ „Неофит Рилски“ има актуализирана през акредитационния период документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за
--

осигуряване на качеството в интерес на обществените потребности като част от стратегическото управление на образователните институции.

Q1.1.2 Цялостната дейност във ЮЗУ е подчинена на институционалната система за качество, като се отчита спецификата на ВУ.

Q1.1.3 Внедрената и действаща система за управление на качеството в ЮЗУ е ефективна, като съдейства за прилагането на политиката за осигуряване на качеството във ВУ. В нея се включват студенти и заинтересовани страни. ЮЗУ разполага с ефикасна система за обучение, в която за наблюдавания период са включени голям брой преподаватели и административен персонал.

Q1.1.4 Подобрява се качеството на обучението и на академичния състав в ЮЗУ въз основа на системно осъществяване на проучвания на студентското мнение и другите заинтересовани страни.

Q1.1.5 Вътрешната система на ВУ за оценяване и поддържане качеството на обучението е ефективна, защото поставените цели са реализирани, за което свидетелстват необходимите документи.

Q1.1.6 В ЮЗУ е гарантирано спазването на академичните свободи и не са констатирани прояви на дискриминация и академични измами. ВУ има Етичен кодекс и комисия, която осигурява неговото прилагане.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1 Профил на преподавателския състав

Q5.1.1 ВУ разполага с необходимия по численост и профил преподавателски състав, за осъществяване на висококачествено обучение

Общият брой на преподавателите в ЮЗУ „Неофит Рилски“ през последната година е 656. В него делът на преподавателите на основен трудов договор е 70,9% (465), а броят на хоноруваните преподаватели е 29,1% (191).

Академичен състав на основен трудов договор.

Средният брой на преподавателите на основен трудов договор през последния 5-годишен период е 465 (от които 225 хабилитирани – 48,4% и 240 нехабилитирани – 51,6%), т. е. обучението в ЮЗУ „Неофит Рилски“ се осъществява от почти равен по брой хабилитиран и нехабилитиран състав.

През 2022/2023 г. хабилитираните преподаватели на първи основен трудов договор са 193 (85,8% от хабилитирания преподавателски състав), а тези на втори основен трудов договор са 32 (14,2%). По академични длъжности те се разпределят така: професори на първи ОТД – 39 (17,3%) през 2022/2023г. срещу 48 (20,7%) през 2016/2017г.; професори на втори ОТД – 9 (4%) през 2022/2023г. срещу 14 (6%) през 2016/2021г.; доценти на първи ОТД – 154 (68,5%) през 2022/2023г. срещу 154 (66,4%); доценти на втори ОТД – 23 (10,2%) през 2022/2023г. срещу 16 (6,9%) през 2016/2017г. През 2022/2023 г. броят на хабилитираните преподаватели на първи ОТД се запазва спрямо 2017 г., въпреки намалелия брой на обучаваните студенти. *До края на 2023 г. с цел попълване на хабилитирания преподавателски състав са обявени 13 конкурса за заемане на академична длъжност „Доцент“ и 1 конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“.*

От общо 240 нехабилитирани преподаватели към 1 юни 2023г. 211 (87,9%) са на първи основен трудов договор, а 29 (12,1%) – на втори основен трудов договор. *Трябва да се отбележи, че по-голямата част от нехабилитирания състав през 2022/2023 г. са главни асистенти (доктори) – 57.9% спрямо 45,3% през 2017 г., т.е. налице е съществен ръст с 12.6%.*

Хоноруван академичен състав

През 2022/2023 г. хоноруваните преподаватели са 191, докато през 2016/2017 г. те са 256, т.е. броят им намалява с 25.4% – хабилитираните са намалели с 25 преподаватели, а нехабилитираните – с 40.

Хабилитираните хонорувани преподаватели през 2016/2017 г. са 26,5% а през 2022/2023 г. са 19,9% ,т.е. намалява с 6,6% броя на хабилитираните хонорувани преподаватели спрямо хабилитираните преподаватели на ОТД.

Нехабилитираните преподаватели на хонорар за 2022/2023 г. са 143 (21.8% при 656 преподаватели общо), спрямо 183 (25.2% при 725 преподаватели общо) през 2016/2017 г., т.е. намалява и броя на нехабилитираните преподаватели на хонорар приблизително с 6% (40 преподаватели).

В сравнение с целия академичен състав (на основен трудов договор и на хонорар – 656) общият хоноруван преподавателски състав (хабилитиран и нехабилитиран) през 2017 г. е 35,3% (при 725 преподаватели общо), а през 2022/2023 г. е 29.1% (при 656 преподаватели общо), което е намаление с 6.2% и *показва, че в периода между двете акредитации университетът се стреми да създава и развива свои кадри.*

Показателен за кадровата политика на университета е и фактът, че част от хонорувания преподавателски състав преминава на основен трудов договор – основно защитилите докторанти, и такива, които са отчислени с право на защита на дисертационните трудове. *За изминалия период 37 хонорувани преподаватели са придобили ОНС „Доктор“ и са преминали на основен трудов договор.*

Въз основа на конкретните данни до тук се констатира, че ЮЗУ разполага с необходимия по численост и профил преподавателски състав за осъществяване на висококачествено обучение.

N5.1.1 Съотношение преподаватели на ОТД: студенти за професионалните направления/СРП, по които ВУ провежда обучение, като се отчита спецификата на ВУ

Средният брой на преподавателите на основен трудов договор през последния 5-годишен период е 465 , а общият брой студенти – е 7069, от които 4753 се обучават в ОКС „Бакалавър“, 2131 в ОКС „Магистър“ и 185 в ОНС „Доктор“. Професионалните направления, по които се води обучение, са 30.

Според количествения индикатор – съотношение преподаватели на ОТД: студенти ПН/СРП и професионалните направления, по които се води обучение в ЮЗУ, условно се обособяват три групи: ПН, в които на 1 преподавател се падат под 10 студенти, ПН в които на 1 преподавател се падат между 10 и 20 студенти и ПН, в които на 1 преподавател се падат над 20 студенти. В 19 ПН съотношението между преподаватели и студенти е от 1:5 до 1:10, в седем ПН е от 1:13 до 1:20. В последната група, в 6 ПН съотношението между преподаватели и студенти е над 1:20 (Теория и управление на образованието, Педагогика, Педагогика на обучението по ..., Администрация и управление, Национална сигурност, Икономика). В три от тези направления съотношението не превишава значително 1:20, но в другите три превишаването е съществено – Администрация и управление 1:47, Педагогика 1:53 и Теория и управление на образованието 1:107.

Трябва да се отбележи, че в началото на март 2024г. университетът е обявил конкурси за заемане на академични длъжности по професионални направления 1.1. и 1.2. (ДВ, бр. 19 от 05.03.2024г.) както следва:

- „Главен асистент“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Философия на образованието) – един;
- „Доцент“ по професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието (Образователни политики и управление на образователни институции) – един;
- „Професор“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Методика на обучението по математика в началните класове – учебна дейност и математическо развитие) – един.

Това е предпоставка за подобряване на съотношението „преподавател на ОТД – студенти“ в съответните професионални направления.

Q5.1.2 Преподавателският състав на ВУ е с висока квалификация в образователната, научноизследователската и/или художествено-творческата и спортна дейности.

ЮЗУ „Неофит Рилски“ има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав и тя е част от стратегията за неговото развитие. Основни документи

които осигуряват, поддържат и развиват преподавателския състав във ВУ, са следните: Политика за развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Правилник за устройството и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски“ (глава 5. Академичен състав), Вътрешни правила за развитие на академичния състав, Правилник за атестиране на академичния състав. С тези документи се поставят изискванията към състоянието на кадровия потенциал на университета, а именно непрекъснато самоусъвършенстване в научните изследвания и при подготовката, и в продължаващото образование.

N5.1.2 Структура, възраст и съотношения на преподавателския състав на ОТД по академични длъжности

В ЮЗУ се предприемат планови мероприятия, които да доведат до постепенно и постоянно намаляване на общата средна възраст на академичния състав за всяка специалност в ПН, като се обявяват нови конкурси за професори, доценти и главни асистенти, назначават се по предложение на катедрите асистенти и се обучават все повече докторанти, които се използват пълноценно в учебния процес.

Възрастова структура на хабилитирания състав

Представените данни за 2022/2023 г. показват най-висок относителен дял на хабилитираните преподаватели на първи основен трудов договор във възрастовата група от 36 до 55-годишна възраст - 44.4%. През 2016/2017 г. относителният дял на хабилитираните преподаватели в същата възрастовата група е бил 26,4 %.

Ръководството на ЮЗУ обръща специално внимание на групата над 65 години (9.6%) във връзка с продължаване на политиката за подмладяване на академичния състав. В групата над 65 години се включват преподаватели с доказани качества, висока квалификация и опит.

Средната възраст на преподавателския хабилитиран състав на първи ОТД през 2022/2023 г. е 53,7 г., а през 2016/2017 г. – 54,9 г. Средната възраст на заемащите академичната длъжност „Професор“ на първи ОТД е 51 г. спрямо 52.6 г., през 2016/2017 г., а на заемащите академична длъжност „Доцент“ – 56.5 г.

Хабилитираният състав на втори ОТД е съсредоточен в последните три възрастови групи. Средната възраст на хабилитирания състав на втори ОТД през 2022/2023 г. е 57 г. а през 2016/2017 г. е 55,5 г. Средната възраст на професорите на втори ОТД е 62 г., а на доцентите – 52 г.

Представените данни показват, че в сравнение с данните от предходната акредитация има снижаване на възрастта на хабилитираните преподаватели на ОТД в университета, което е добра тенденция и е показател за правилността на следваната политика по кадровото осигуряване и създаване на предпоставки за постигане на добро качество на образование.

Възрастова структура на нехабилитирания състав

Данните за възрастовата структура на нехабилитираните преподаватели на първи ОТД показват, че най-голямата група е от 35 до 45 години. Средната възраст на нехабилитирания преподавателски състав на първи ОТД през 2022/2023 г. е 42.8 г. спрямо 43,2 г през 2016/2017 г. Увеличен е броят на нехабилитираните преподаватели на втори ОТД в групата до 35-годишна възраст. Според представените данни, в последната група (над 65 г.) няма нехабилитирани преподаватели на втори договор. Средната възраст на този състав през 2022/2023 г. е 45,2 г. или средната възраст на преподавателите на първи и втори ОТД е 43,1 г.

Данните за средната възраст показват, че, вследствие от усилията на ръководството на университета да поддържа установеното възрастово ниво, изменението в сравнение с периода на институционалната акредитация (2017 г.) е минимално. Средната възраст на общия преподавателски състав на основен трудов договор в университета (първи и втори ОТД, хабилитирани и нехабилитирани) през 2022/2023 г. е 49.7 г. спрямо 2016/2017 г. - 50 г.

Възрастова структура на преподавателите на хонорар

Средната възраст на хабилитираните преподаватели на хонорар през 2022/2023 г. е 61,9 г., а през 2016/2017 г. – 64 г. Относителният дял на нехабилитираните преподаватели на хонорар е най-голям в групата от 35-годишна възраст до 55 години – 82,5 % . Средната възраст

на тази категория преподаватели през 2022/2023 г. е 46.2 г. Общата средна възраст на хабилитираните и нехабилитираните преподаватели на хонорар за 2022/2023 г. е 54 г.

Наблюдава се тенденция към намаляване броя на хоноруваните преподаватели.

N5.1.3 Относителен дял на хабилитираните преподаватели, регистрирани в НАЦИД от общия брой на хабилитираните

Средният брой на преподавателите на основен трудов договор през последния 5-годишен период е 465, от които 225 хабилитирани и 240 нехабилитирани. *От 225 хабилитирани преподаватели 198 (88%) са регистрирани в НАЦИД.*

Анализът на състоянието на структурата на академичния състав (включително и на възрастовата) дава основание да се констатира, че ръководството на ЮЗУ „Неофит Рилски“ полага необходимите усилия за осигуряване на високо качество на учебния процес и научноизследователската дейност с добре подготвени, високо квалифицирани преподавателски кадри, съответстващи по своя състав и основни характеристики на изискванията на ЗВО и вътрешните нормативни актове

Q5.1.3 ВУ има ясни процедури за заемане на академични и научноизследователски длъжности.

В ЮЗУ „Неофит Рилски“ са създадени необходимите условия за развитие на кадровия състав. В университета са утвърдени и се спазват ясни процедурни правила във връзка с назначаването, кариерното и професионалното развитие на персонала. Основните нормативни документи, с които се уреждат тези въпроси, са съобразени с изискванията на Закона за висшето образование и Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане и са тясно свързани със Стратегията за развитие на висшето образование в Република България. *Към тези документи могат да се причислят Правилник за устройството и дейността, Вътрешни правила за развитие на академичния състав в университета, Допълнителни изисквания за заемане на академични длъжности, Правилник за атестиране на академичния състав и Процедура по управление на качеството на Университетската система за осигуряване и оценяване на качеството.*

Посочените документи регламентират изискванията към подбора, назначаването и развитието на кадровия потенциал на университета, намиращи израз в непрекъснато самоусъвършенстване, поставяне и постигане на критерии в научните изследвания и при подготовката и продължаващото образование на кадрите.

N5.1.4 Брой обявени и реализирани конкурси за заемане на академични длъжности за период

През периода 2018 – 2023 г. обявените конкурси за заемане на академични длъжности в ЮЗУ са както следва: 98 за „главен асистент“, 67 за „доцент“ и 17 за „професор“. *А реализираните конкурси са както следва: 81 за „главен асистент“, 56 за „доцент“ и 18 за „професор“.* Разминаванията между обявени и реализирани конкурси се дължат на следните обстоятелства: а) конкурсите за заемане на академична длъжност „доцент“ и „професор“ през 2018 са обявени през 2017 година; б) един реализиран конкурс за академична длъжност „професор“ през 2021 е обявен през 2020 г. в) един реализиран конкурс за академична длъжност „професор“ през 2023 е обявен през 2022 г.; г) конкурсите за академичните длъжности „главен асистенти“, „доцент“ и „професор“ през 2023 г. са обявени, но ще бъдат реализирани до края на годината.

През период (2018 – 2023 г.) реализираните конкурси за „доцент“ са били 56 спрямо 37 в предходния период, а за „професор“ – 18 (общо 74 реализирани конкурса). Към тях трябва да се добавят и реализираните конкурси за академичната длъжност „главен асистент“ – 81, с които общият брой на реализираните конкурси е 155 спрямо 117 в предходния период.

Данните показват от една страна стремежа на ръководството на университета да запази високото качество на преподавателския състав и да не се изпадне в ситуация на неконтролирано произвеждане на хабилитирани преподаватели, а от друга страна – процес на сериозно научно израстване на хабилитираните преподаватели и на асистентите след периода на последната акредитация на университета.

Q5.1.4 ВУ провежда процедури и прилага план за професионалното развитие на преподавателите, в т.ч. за правото за ползване на определени периоди от време за творческото им развитие (чл. 55 ал. 2 от ЗВО).

В ЮЗУ „Неофит Рилски“ има разработени процедури и се прилага план за професионално развитие на преподавателите. Създадени са условия за издигане равнището на подготовката и квалификацията на академичния състав, като това е съобразено с изискванията на ЗВО, Стратегията за развитие на висшето образование Република България и е залегнало в Политиката за развитие на ЮЗУ, Правилника за устройството и дейността, Правилника за атестиране на академичния състав и е в съответствие с Университетската система за осигуряване и оценяване на качеството.

Отношение към проблема за квалификацията на академичния състав имат документите, свързани с международното сътрудничество и мобилността на преподавателите (Вътрешноинституционален план за управление на дейностите по програма „Еразъм+“, Ключова дейност 1 „Образователна мобилност на граждани“), които със своите правила и процедури осигуряват институционални и финансови възможности за неговото повишаване.

Във връзка с повишаване на публикационната активност и цитируемост на преподавателите и докторантите през периода от 2017 до април 2023 г. ежегодно се провеждат обучителни семинари, ръководени от официалните представители на Web of Science за България.

*Професионалното развитие на преподавателския състав се подпомага и чрез специализации в чужбина. В оценявания период академичният състав на университета е осъществил **1453 задгранични командировки**, свързани с професионалното развитие на преподавателите. Прави впечатление участието на преподаватели в обучения в Европа, Азия и отделни страни в Африка.*

По „Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност“ са предоставени средства на ЮЗУ, които се изразходват за финансиране на публикуването в списания, реферирани в SCOPUS или Web of Science/Knowledge. Университетът финансира собствени издания, които се реферират от SCOPUS, Web of Science/Knowledge, ERIH PLUS.

Друга възможност за професионалното развитие на преподавателите е подкрепата за проекти на основните звена, за които могат да кандидатстват само млади учени и постдокторанти от съответния факултет.

N5.1.5 Относителен дял на преподавателите, възползвали се от правото на творчески отпуск (сабатикъл) за акредитационния период

През акредитационния период няма преподаватели, които са се възползвали от правото на творчески отпуск. Една от причините, които се изтъкват е, че асистентите, които не са с ОНС „доктор“, са редовни докторанти, което не налага използването на творчески отпуск за писане на дисертация. Друга част от преподавателите са се възползвали от продължилата COVID пандемия за творчески цели (написване на учебници и монографии).

Прави впечатление, че въпреки създадените добри възможности за ползване правото на творчески отпуск, за целия оценяван период (2018-2023г.) нито един преподавател не се е възползвал от това си право.

Q5.1.5 ВУ има функционираща система за атестиране на академичния състав.

*В ЮЗУ „Неофит Рилски“ съществува функционираща система за атестиране на академичния състав. Тя се регламентира от два вътрешноуниверситетски нормативни документа – **Правилник за устройството и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски“** и **Правилник за атестиране на академичния състав**. Атестирането се осъществява от атестационни комисии в основните звена, включващи от 5 до 7 хабилизирани преподаватели, като в тези комисии се избират преподаватели, които не подлежат на атестиране.*

Материалите по атестирането се съхраняват в архива на съответната комисия по атестиране. Заверено копие от протокола на съвета на основното звено се съхранява в отдел „Университетски кадри и правно обслужване“ в личното трудово досие на атестираното лице. Копията служат на ръководството за предприемане на коригиращи действия. Критериите за оценка включват научноизследователска, преподавателска, административна и други дейности. От значение е изискването да се вземат предвид и резултатите от проведеното проучване на студентското мнение.

За периода от 2018 до края на 2023 г. са атестирани с положителна оценка 223 преподаватели, което представлява 47,95% от общият брой. Някои от процедурите за 2023 година все още не са приключили. Част от преподавателите не попадат в категорията на подлежащите на атестиране поради това, че заемат ръководни административни длъжности – ректор, заместник-ректори, декани, заместник-декани, ръководители на катедри (до изтичане на мандата, за който са избрани или до освобождаването им – чл. 4 от Правилника за атестирането.

Установи се, че в ЮЗУ „Неофит Рилски“ съществува добре функционираща система за атестиране на академичния състав, която обвързва атестирането на преподавателите с техния принос към качеството на обучение и постигането на целите по качеството. Приетата и реализирана политика за развитие на академичния състав способства за повишаване на неговото професионално равнище, научно и кариерно израстване.

Q5.1.6 Функционира система от стимули за академичния състав в зависимост от степента на поддържане на качеството на образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност.

Стимулирането на академичния състав в ЮЗУ е съобразено с изискванията на чл. 57 от ЗВО, с т. 4.3.1 от Политиката за развитие на ВУ и конкретно със създаването на механизми за обвързване на научната дейност със системата на възнагражденията. То е обвързано с чл. 53 от Правилника за устройството и дейността и чл. 18, ал. 1, т. б от Правилника за атестиране на академичния състав.

Стимулите за академичния състав условно могат да се разделят в две категории – морални и материални. Всяка една от тези категории има регламентирани изисквания за изпълнение на преподавателската, научната и художествено-творческата дейност. Академичният състав се оценява чрез провеждане на анонимни анкетни проучвания сред студентите от специалности, в които преподава съответният преподавател. Оценката е за провеждането на учебния процес и съдържанието на лекционните курсове, за качеството и стила на преподаване, уменията и отношението на преподавателите към студентите.

Стимулите, свързани с мнението на студентите имат морален характер. Такъв стимул е оповестяването на много добрите оценки за преподаватели (от много добър 4,50 до отличен 6,00) на страницата на университета.

Стимулите, отразяващи оценките от цялостното представяне на академичния състав в университетските дейности (учебна, научноизследователска и др.) са предвидени в Правилника за устройството и дейността. Формулирани са мерки, свързани с предотвратяване на некачествената работа (забележка, предупреждение за уволнение и уволнение, които са съобразени със ЗВО и Кодекса на труда (чл. 52, ал. 1), и такива, които поощряват високото качество на обучението и изпълнението на професионалните задължения на преподавателите (чл. 53, ал. 1). В ал. 2 се регламентират и основните видове награди - почетен знак, вписване в почетната книга, парична сума.

За периода 2018 – 2023 г. на един преподавател е присъдено званието „Почетен професор на Югозападния университет“.

Сред финансовите стимули за качеството на обучение и изпълнение на административните задължения са: периодичното повишаване на работната заплата, допълнителните парични и материални стимули, свързани с официални и юбилейни празници, патронен празник на университета, с решение на Академичния съвет за високи постижения в

научноизследователски, художественотворчески и спортни дейности, за качествено осъществяване на присъщи и специфични образователни дейности, вкл. по програма „Еразъм“ и други целеви материални награди. Материалното стимулиране е диференцирано на базата на определени критерии, заложи в Правилника за работната заплата.

Академичният съвет, чрез Правилата за организацията на работната заплата, е приел намаляване на годишният норматив на учебната заетост на преподавателите при спазването на едно от следните три условия: участие в национален или международен образователен или научноизследователски проект, научно ръководство на докторант и провеждане на занятия с чуждестранни студенти на английски език.

Материален стимул за преподавателите е решението на Академичния съвет от 09.03.2022 г. (Протокол № 20) за заплащане на публикувани статии в списания, реферирани в световните бази Scopus и Web of Science.

Представените дотук данни показват, че в ЮЗУ „Неофит Рилски“ функционира система от стимули за академичния състав в зависимост от степента на поддържане на качеството на образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност.

N5.1.6 Относителен дял на преподавателите, придобили почетни звания и престижни национални и международни научни отличия

От 465 преподавателите на основен трудов договор през последния 5 години 75 (16.1%) са получили престижни отличия. От тях 24 са международни (в т.ч. 2 доктор хонорис кауза и 3 почетни професори на университети в чужбина) и 51 са национални отличия. *Прави впечатление, че от всички 75 отличени преподаватели 40 (53%) са представители на Факултета по изкуства.*

Q5.1.7 ВУ има система за структуриране на задължителната преподавателска натовареност (аудиторна заетост), включваща и преподаването в магистърски и докторски програми.

Структурирането на задължителната преподавателската натовареност в ЮЗУ е съобразено със ЗВО и другите релевантни общодържавни нормативни актове.

Аудиторната, извънаудиторната и допълнителната заетост на преподавателите са регламентирани в чл. 49 от Правилника за устройството и дейността на университета, включително и за тези, които заемат ръководни длъжности (ректор, декан, ръководител катедра и пр.), на преподаватели на непълно работно време, заплащане на извънаудиторни форми на обучение и др. Аудиторната заетост включва часовете от лекции, практически, лабораторни и семинарни упражнения, хоспитиране и наблюдения, както и от часове в дистанционна форма на обучение. Тя се измерва в часове с продължителност 45 минути съотношение 1 академичен час = 1 час семинарни /лабораторни/упражнения = 1/2 часа лекции. *Извънаудиторната заетост се формира от ръководство на докторанти, ръководство и рецензиране на дипломни работи, ръководство на художественотворчески и спортни дейности, организиране на практики и др. Допълнителната академична заетост се отнася до приемно време за консултации, участие в заседания на катедрени, факултетни съвети, учебно-научни семинари, колегиуми и други.*

Задължителният норматив на учебната заетост се формира от аудиторната научно-преподавателска дейност, като този норматив се счита за изпълнен само при условие, че са осъществени дейностите от извънаудиторната и допълнителната заетост. Допуска се част от задължителната преподавателска натовареност да се осигури от извънаудиторната и допълнителната дейности, по предложение на факултетния съвет, утвърдено от ректора.

Констатира се, че в ЮЗУ „Неофит Рилски“ е налице система за структуриране на задължителната преподавателска натовареност и формиране на работната заплата. Аудиторната заетост в магистърски и докторски програми на преподавателите се отчита както в бакалавърските програми.

N5.1.7 Брой регламентирани аудиторни часове годишно на преподавател на ОТД (включващо преподаване в бакалавърски, магистърски и докторски програми)

Аудиторната заетост на преподавателите на ОТД в трите образователни степени е регламентирана в Правилника за устройството и дейността и в Правилника за работната заплата, съгласно които годишния норматив аудиторна заетост е, както следва: за заемащите академична длъжност – 360 часа (приравнени към упражнения); за асистенти, които не притежават образователната и научна степен „доктор“ и имат повече от четири години стаж като университетски преподаватели – 560 часа; за преподаватели и старши преподаватели – 750 часа; годишната аудиторна заетост на заемащите академична длъжност „професор“, „доцент“, „главен асистент „доктор““ и асистент „доктор“ е 450 часа, ако към момента на възлагането на натовареността не е изпълнено поне едно от следните условия: участие в екип, организиращ цялостното изпълнение на проект, по който университетът е бенефициент; е научен ръководител на докторант на университета или е осъществил научно ръководство на докторант на университета, който е отчислен с право на защита през последната година; преподава на чужд език в специалности и програми, по които обучението се провежда на чужд език за студенти и докторанти – чуждестранни граждани; през последната година има поне една публикация – авторска или в съавторство, в научно издание, реферирано и индексирено в SCOPUS или Web of Sciences.

Q5.1.8 ВУ насърчава обмена на преподаватели и изследователи с други ВУ у нас и в чужбина за определени периоди на преподаване и научни изследвания

Осъществяването на международния обмен на преподаватели в ЮЗУ „Неофит Рилски“ се извършва в съответствие със следните университетски документи: Правилник за устройството и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Мандатна програма 2019-2023г.; Стратегия за интернационализация на ЮЗУ „Н. Рилски“; Вътрешноинституционален план за управление на дейностите по програма „Еразъм+“, Ключова дейност 1 „Образователна мобилност на граждани.

ВУ насърчава международният обмен и мобилност на академичния състав на университета. За периода има сключените договори с университети в чужбина в три основни направления: за образователен и научноизследователски обмен – общо 55 (43 при акредитацията 2017 г.) договора за сътрудничество; двустранни споразумения с чуждестранни университети във връзка с реализирането на дейностите по програмите „Еразъм+“, които са 334 (67 при предходната акредитация).

Представеното дотук показва, че ЮЗУ насърчава обмена на преподаватели и изследователи с други ВУ в чужбина за определени периоди на преподаване и научни изследвания.

N5.1.8 Брой преподаватели, участвали в изходяща и входяща преподавателска и изследователска мобилност

Международният обмен и мобилност на преподаватели през периода е осъществяван главно чрез програмите „Еразъм+“. Участието в тези програми и международната мобилност с цел преподаване е предпоставка за повишаване на квалификацията и важен критерий за академично израстване. За периода 2017/2018 – 2022/2023 учебна година общият брой на преподавателите от университета, осъществили такава мобилност е 479, спрямо 95 от предишния период. В сравнение с периода от акредитацията през 2017 г. този брой се е увеличил близо 5 пъти.

Увеличен е броят на двустранните споразумения за преподавателска мобилност – докато при предходната акредитация те са били 42, в настоящия период броят им е 334.

Привлечените средства за мобилност по програма „Еразъм+“ от 2018 г. са в размер на 3 048 282 евро, спрямо 712 970.22 евро или седем пъти повече.

В рамките на програма „Еразъм+“, ключова дейност 107/171 „Мобилност между програмни държави и трети страни неасоциирани към програма Еразъм+“ за академичната от 2017/2018 г. до 2023 г. университетът е спечелил 689 339 евро.

Входящата мобилност за изминалия период е 179.

Представените данни показват нараснала международна мобилност. Увеличаването на броя на преподавателските мобилности и на държавите, в които те се реализират, е показател за международната разпознаваемост на университета.

Q5.1.9 ВУ насърчава участието на преподавателите в съвместни обучителни и изследователски програми с други ВУ у нас/в чужбина

Сред основните цели в приетата Политика за развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски“ са създаване на съвместни обучителни програми с български и чуждестранни университети; участие в университетски мрежи за съвместно обучение; участие в консорциуми и партньорства с чуждестранни и български университети в областта на различни сектори от научната дейност.

Създадени са условия за съвместно обучение в различни професионални направления – с Медицинския университет – София, в областта на общественото здраве, с Националната спортна академия в областта на кинезотерапията и спорта, с Пловдивския университет и УНИБИТ в областта на националната сигурност, с Университета „Проф. Асен Златаров“ – Бургас в областта на педагогиката, филологията и здравните грижи и др. Правилникът за устройството и дейността на ЮЗУ (чл.5, ал. 2) постановява създаване на условия за извършване на съвместна учебна дейност с други висши училища и научни организации. Мандатната програма 2019-2023г. предвижда създаване на съвместни „образователни програми с чуждестранни университети и издаване на двойни дипломи“, а в Стратегията за интернационализация на ЮЗУ е заложено укрепване на мрежите за сътрудничество в областта на преподаването и научните изследвания, чрез разработването и реализирането на образователни програми, водещи до получаване на двойни дипломи, двойно научно ръководство на докторанти и пр. Във връзка с насърчаване на преподавателите за участие в съвместни обучителни и изследователски програми, са сключени редица договори с български и чуждестранни университети (55 на университетско и 4 на факултетно равнище с държави от Европа, Азия, Латинска Америка и САЩ) за образователен обмен, за разработването на проекти по национални и европейски програми и др.

N5.1.9 Брой съвместни обучителни програми с други ВУ в страната и в чужбина

През последните 5 години в ЮЗУ „Неофит Рилски“ са създадени 25 съвместни образователни програми в двете ОКС. От тях 5 бакалавърски и 4 магистърски програми са с чуждестранни университети, 21 магистърски програми са с партньорски университети в България.

N5.1.10 Брой чуждестранни гост-преподаватели, водели лекционни курсове

Общият брой чуждестранни гост-преподаватели за периода 2018 – юни 2023 г. е 33. От тях 4 са водили курсове през 2018 г., 8 през 2019 г., 1 през 2020 г., 8 през 2022 г. и 12 през 2023 г. През 2020 г. има един гост-преподавател от чужбина поради ковид пандемията.

Критерий 5.2. Квалификация на академичния състав: научноизследователска, художественотворческа и спортна дейност

Q5.2.1 ВУ прилага политика за конкурентоспособна научноизследователска, художественотворческа, иновационна и публикационна дейност в съответствие със своята специфика.

През акредитационния период 2018 – 2023 г. Югозападният университет „Неофит Рилски“ активизира политиката си за осъществяване на научноизследователска, художественотворческа, иновационна и публикационна дейност по отношение на нейната конкурентоспособност в национален и международен план. Стратегическите цели на тази политика са определени в Политиката за развитие на ЮЗУ. Нормативната й регламентация се съдържа в Правилника за устройството и дейността му (глава седма). Цялостната информация сочи подобряване на материалните, финансовите и други условия, които университетът създава за осъществяване на изследователските и художественотворческите дейности индивидуално, от екипи от членове на академичния състав, с участието на докторанти и студенти, на учени от други институции в страната и чужбина. В изпълнение на задача 4.3 от

Политиката за развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски“ (2020) е създаден механизъм за обвързване на научната дейност със системата на възнагражденията.

Университетската управленска структура, осъществяваща организацията и контрола на научноизследователската и художественотворческата работа, включва: зам.-ректор по НИД и докторантското развитие; отдел „Научни проекти“; ресорни зам.-декани; ръководители на научноизследователски центрове и лаборатории. Съобразно функциите си действа Централна университетска комисия за научноизследователска дейност, ръководена от ресорния зам.-ректор и включваща ресорните зам.-декани.

N5.2.1 Относителен дял на преподавателите (спрямо общия брой), реализирали дейности по международни договори за научно сътрудничество

По международни договори преподавателите от ЮЗУ участват в изследователски и художественотворчески проекти, в различни форуми, осъществяват академична мобилност. Конкретната информация е в т. N5.2.3, N5.2.6, N5.2.8, N5.2.13.

Q5.2.2 ВУ има стратегия за обвързване на научните изследвания с образованието.

Констатира се, че през акредитационния период ръководството и академичният състав на ЮЗУ следват заложената в университетската Политика за развитие стратегическа цел за подкрепа на използването на научните резултати, иновациите и високотехнологичните решения в образователния процес. Конкретизация на критериите, по които се реализира тази цел, както и връзката между научноизследователската работа и обучението, има в *Правилника за устройството и дейността* (чл. 56, ал. 1), *двете мандатни програми на ректорските ръководства*, действащи през акредитационния период, в *Работна инструкция (РИИ-07-05) относно изискванията при оценяване на преподавателите по отношение на постигнатото от тях качество на обучение и др.*

Организационните форми на интегрирането на резултатите от НИД в учебния процес за ВУ са: запознаване и ползване, вкл. в електронна форма, от обучаемите на научната продукция на преподавателите при задачи за извънаудиторна заетост, подготовка за семестриални и държавни изпити; разработване на дипломни работи, магистърски тези и докторски дисертации; осъществяване на практикуми и практики; участие на проекти; научни прояви, обучителни семинари и др.

Университетът издава 3 индексирани списания при общ брой на списанията 10. Повишени са възможностите за академична мобилност на преподавателите, като е увеличен значително броят на международни договори в сравнение с предходния акредитационен период.

N5.2.2 Брой индексирани научни издания, подготвени и финансирани от висшето училище

Издателският комплекс „Неофит Рилски“ издава **10 научни университетски списания**, подготвяни от факултетите на ЮЗУ, **3 от които са индексирани**: *Балканистичен форум*. Издава се от 1992 г. Интердисциплинарно списание със статии по история, социология, литература, антропология, лингвистика, културология. В електронен вариант е достъпен в Central and Eastern European Online Library. Индексирани в SCOPUS – Q4, Web of Science, ERIH PLUS, MIAR; *Езиков свят*. Излиза от 2018 г. в хартиен и електронен вариант. Публикува статии от областта на езикознанието, литературознанието, културологията, методиката на преподаване, написани на славянски езици, английски, френски и немски език. Изданието е включено в международните бази данни CEEOL, ERIH PLUS, Ulrich's Periodicals Directory, Crossref, РИНЦ. Индексирани в SCOPUS – Q4.; *Психологическа мисъл*. Издаването на списанието започва през 2006 г. Публикува своето съдържание на английски или български език във всички области на психологията. Индексирани в SCOPUS - Q4, PubPsych, EBSCO, ProQuest, Directory of Open Access Journals, CNKI, Open Academic Journals Index, ERIH PLUS, BASE, EZB, EuroPub, Google Scholar, CIRC, Directory of Open Access Scholarly Resources, Zeitschriftendatenbank, Public Knowledge Project.

N5.2.3 Брой на действащите международни договори за академична мобилност

Към 2023 г. в Югозападен университет „Неофит Рилски“ съществуват **334 действащи международни договора** с университети и научни организации в чужбина за академична мобилност на преподавателите - **42 за периода до 2018 г. или 8 пъти повече в наблюдавания период.**

Q5.2.3 ВУ има функциониращи научноизследователски структури (институти, центрове, лаборатории и др.) в съответствие със спецификата си.

През периода на акредитация ЮЗУ участва в редица национални и международни научни университетски мрежи. Към факултетите функционират 30 научноизследователски структури – центрове и лаборатории, оборудвани със специализирана апаратура за извършване на качествени и конкурентоспособни изследвания в съответствие с тяхната специфика. Изградената научноизследователска инфраструктура дава възможност на преподавателите и обучаемите да извършват научноизследователска дейност на съвременен ниво.

N5.2.4 Участия в междуинституционални и международни научни университетски мрежи

ЮЗУ „Неофит Рилски“ има участие в междуинституционални научни мрежи по: 4 национални научни програми, в които участват институти на БАН и университети: „Информационни и комуникационни технологии за единен цифров пазар в науката, образованието и сигурността“; „Нисковъглеродна енергия за транспорта и бита“; „Културноисторическо наследство, национална памет и обществено развитие“; „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“; национална интердисциплинарна изследователска Е-инфраструктура (КЛАДА-БГ) за ресурси и технологии за българското езиково и културно наследство, интегрирана в рамките на европейската инфраструктура CLARIN; национална научна инфраструктура „Съхранение на енергия и водородна енергетика“, обединяваща 5 научни института на БАН, Центъра за иновации при БАН и три университета.

ВУ участва и в международни научни мрежи: научна мрежа по проект “Knowledge Exchange and Academic Cultures in the Humanities: Europe and the Black Sea Region, late 18th – 21st Centuries“, в която участват 12 изследователски институции от 11 страни от Черноморския регион и Австрия; научна мрежа по проект „Supporting and Implementing Plans for Gender Equality in Academia and Research“ (до 2022 г.); Университетски алианс „Aurora Alliance“; Консорциум с Обединен институт за ядрени изследвания (гр. Дубна).

N5.2.5 Брой функциониращи научноизследователски структури във ВУ (по видове)

В ЮЗУ „Неофит Рилски“ функционират 30 научноизследователски структури, към които (заедно с катедрите) има научни семинари, разглеждащи ежемесечно научни проблеми по утвърдени планове. По конкретно: 16 научноизследователски центъра: 5 – свързани с правно-исторически проучвания; 3 – с функционални изследвания в спорта, кинезитерапията и здравните грижи; по 2 – в областта на логопедията, икономиката и природните науки; по един – в областта на педагогиката и философията; 14 научноизследователски лаборатории; 4 – свързани с правно-исторически проучвания; 3 – в областта на филологическите науки; по 2 – в областта на природните науки, философските науки, в сферата на общественото здраве и здравните грижи; една лаборатория за иконометрични показатели.

Q5.2.4 Академичният състав на ВУ участва в реализирането на вътрешни, национални и международни научни проекти с теоретична и практикоприложна насоченост.

През акредитационния период 2018 – 2023 г. са подобрени предпоставките и условията за развитие на проектната дейност на академичния състав. В *Политиката за развитие на ЮЗУ (2020)* като задача 4.1 е залегнало осъществяването на активна проектна дейност (проекти по програми „Хоризонт 2020“ и „Хоризонт Европа“, научни проекти по европейски програми с международни партньори, национални научни програми и национални научни фондове). В *Мандатната програма на ръководството на ЮЗУ (2019 – 2023 г.)* като цел е заложено

постигането на висок престиж и международна разпознаваемост на университета, освен като образователна и като изследователска институция чрез система от стимули за кандидатстване и участие в национални и международни изследователски, художественотворчески и спортни проекти, прояви и инициативи. В *Допълнителните изисквания за заемане на академични длъжности са поставени допълнителни условия* – участие или ръководене на национални или международни проекти, за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“. На базата на решение на Академичния съвет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и Правилника за организация на работната заплата, участието на преподавателите в проекти редуцира натовареността им при формиране на годишния норматив.

Успешно се развива проектната дейност, финансирана от Фонд „Научни изследвания“ на ЮЗУ, стриктно регламентирана от правила относно заявяването, провеждането и отчитането на резултатите от дейностите по вътрешните проекти.

През периода на акредитация, въпреки ограниченията вследствие на пандемията от COVID-19, нарастват участията на преподаватели в национални и международни проекти. Привлечени са повече допълнителни финансови средства за научноизследователска работа, като е разширен спектърът на националните и международните програми, от които се финансира тази дейност.

Представената информация като статистика сочи сравнително добра обща балансираност в проектната активност на факултетите на ЮЗУ за вътрешните, националните и международните проекти. Тематичният преглед показва ориентираност в проблематиката от гледна точка на националните, регионалните и световните й измерения с насоченост към иновации и сравнителни изследвания в различните научни области. В този смисъл се констатира положително развитие и надграждане в сравнение с предходния акредитационен период, включително и по отношение на крайните изследователски продукти.

Изследователската и популяризаторската активност на академичния състав на университета нараства и по отношение на участията в научни форуми, научните публикации, включително и на тези с импакт фактор, художественотворческите и спортните прояви. В областта на природните науки има признати патенти и полезни модели.

Значително увеличеният брой цитирания на публикации на преподавателите от ЮЗУ сочи нарастване на използваемостта на техните постижения от учените в съответните научни области, както и на познаваемостта им сред националната и международната научна общност.

N5.2.6 Относителен дял на преподавателите (спрямо общия брой), участвали във вътрешни, национални и международни научни проекти

Вътрешни проекти

Финансирането на проекти от Университетския фонд за научни изследвания се извършва чрез конкурси по *Вътрешни правила* за условията и реда за изразходване на целевата държавна субсидия за научноизследователска и художественотворческа дейност и за организация и участие в научни прояви. *На сайта на университета са видими условията за кандидатстване, критериите за избор, оценка и класиране на проектите от Централната университетска комисия за научноизследователска дейност. Разработена е документацията относно изготвянето на предложения за научен/художественотворчески проект, рецензирането от външни оценители на проектите на „входа“ и на „изхода“ по разгърнатата система от критерии и показатели.*

За периода 2018 – 2023 г. са отчетени 873 участия на преподаватели във вътрешни проекти, финансирани от Фонда за научни изследвания на ЮЗУ, или по 1,9 участия за периода средно на преподавател (общ брой преподаватели 465). Проектната активност на преподавателите по факултети е общо взето съпоставима.

Разпределението на вътрешните проекти по категории е следното: 37,9% – инфраструктурни проекти (един от проектите е за млади учени); 30,3% – проекти в подкрепа

на издания на ЮЗУ и финансиране на участия в научни форуми; 25,5% – проекти за научни изследвания/художественотворчески дейности; 6% – проекти за млади учени.

По брой проекти на един преподавател за периода на акредитация на първите места са: Философският факултет с 0,61 проекта; Филологическият факултет – 0,55; Природо-математическият факултет – 0,36.

Национални и международни научни проекти

През периода 2018 – 2023 г. участията на преподаватели в национални и международни проекти са **536**, докато при предходната акредитация този брой е **358** или има нарастване **1,5 пъти**. Това се дължи на три основни причини: по-големи възможности за кандидатстване с проекти на база реализацията на много и различни национални европейски програми; нараснали умения на академичния състав за разработване и успешно управление на проекти; вътрешноуниверситетско решение, свързано с натовареността на преподавателите, съгласно което един от критериите за диференциация на преподавателските нормативи е участието в национални и международни проекти.

С най-много национални проекти – 17, е Природо-математическият факултет, следван от Философския и Филологическия факултет – по 12 (тук не са включени проектите “Студентски практики – Фаза 2” и „Млади учени и постдокторанти – 2“, които се отнасят за всички факултети).

При международните проекти с най-много проекти са Стопанският факултет – 9 (4 от които са научноизследователски) и Природо-математическият факултет – 7 (2 – научноизследователски).

N5.2.7 Среден размер привлечен финансов ресурс от проектна дейност на един преподавател

Според представената информация, за периода от 2018 г. до 2023 г. привлечените средства от реализирани **47** национални и **27** международни проекта, **5** проекта, финансирани по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, както и **един** проект по Национална научна програма „Българистика“ са **15 734 921 лв.** Това определя среден привлечен финансов ресурс от проектна дейност на един преподавател – **33 839 лв.**

N5.2.8. Брой участия в национални и международни научни форуми на един преподавател

За периода 2018 – 2022 г. преподавателите от ЮЗУ имат общо **1451** участия в научни форуми: **949** – национални и **502** – международни научни форуми (това е съпоставимо спрямо предходната акредитация, като трябва да се отчете ограничаването и забраняването на форуми по време на COVID пандемията). Броят на участията на един преподавател в национални форуми е **2,04** и **1,08** – в международни форуми.

N5.2.9 Брой научни публикации на един преподавател (по данните, изпращани в МОН)

В ЮЗУ са създадени необходимите условия за реализиране на публикационна активност на академичния състав и оповестяване на резултатите от научните изследвания до университетската, националната и международната научна общност и до обучаемите: наличие на собствено издателство; периодични и годишни издания (списания, годишници, сборници); организиране на университетски научни форуми и художественотворчески прояви; възможности за участие на преподавателите в различни форуми и прояви в страната и чужбина.

За акредитационния период 2018 – 2023 г. общият брой публикации на академичния състав на основен трудов договор е **3320** или средно по **7,1** публикации на преподавател, при **3,7** за предходния акредитационен период – почти двойно нарастване. Относителният дял на публикациите в международните бази Web of Science и SCOPUS е **38,8%** спрямо **29,3%** за предходния период.

От допълнително представената информация за публикационната активност на академичния състав по факултети през 2023 г. с най-много публикации на един преподавател са Природо-математическият факултет – 3,3, Философският факултет – 2,5, Факултетът по педагогика – 2,2 и Правно-историческият факултет – 1,7.

N5.2.10 Брой иновационни продукти (патенти, внедрени научни резултати, полезни модели, сортове, породи, технологии и др.) на един преподавател (според отчетите към МОН)

През акредитационния период в ЮЗУ „Неофит Рилски“ продължават утвърдени практики за поощряване на иновационните изследвания на академичния състав: реализиране на проекти по актуални и перспективни теми (използване на стем технологиите в образованието; изграждане на модернизирана академична екосистема в партньорска мрежа и редица други); разработване на учебни планове и учебни програми с дигитално образователно съдържание и др.

В периода са регистрирани **3 патента, 4 полезни модела** и една подадена заявка за патент, което отнесено на един преподавател и 0,02. Патентите се отнасят до методи за получаване и приложение на химични съединения за профилактика и лечение на невродегенеративни болести и вирусни инфекции.

N5.2.11 Учебници и учебни помагала, включително и на електронен носител (с ISBN), на един преподавател

Установено е, че в наблюдавания период **60** са издадените учебници и учебни помагала за 5-годишен период или отнесени към един преподавател – **0,13** (посочено е, че по време на Ковид пандемията тази дейност е занижена). С най-много издадени учебници и учебни помагала са: Правно-историческият факултет и Факултетът по обществено здраве, здравни грижи и спорт – по 7; Природо-математическият факултет и Факултетът по педагогика – по 6.

N5.2.12 Брой цитирания на един преподавател за периода (според отчетите към МОН)

Общият брой на цитиранията на научните трудове на един преподавател през периода 2018 – 2022 г. – **14**, сочи двойно увеличение спрямо предходната акредитация – **6,9** цитирания. В сравнение с предходния период **3,5** пъти е увеличен броят на цитиранията в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестните бази данни с научна информация Scopus и Web of Science.

N5.2.13 Брой реализирани авторски продукти, кратки авторски продукти, водещи творчески изяви и поддържащи творчески изяви на един преподавател

През периода на акредитация, въпреки ограниченията за провеждане на културни прояви, художественотворческата активност на преподавателския състав от областта на изкуствата остава относително стабилна с тенденция на нарастване, което през 2023 г. е с 1,7 пъти в сравнение с базовата 2018 г. Академичните изяви на преподавателските кадри носят спецификата на областта „Изкуство“: в редица случаи е трудно да се отдели и разграничи дейността на преподавателите от тази на студентите и докторантите; художественотворческите прояви не могат да се изразят еднозначно, тъй като се реализират в различни области на изкуството и под различни форми: театрални постановки, концерти, балетни спектакли, мюзикъли, художествени изложби, модни ревюта, участия в национални и международни фестивали, авторски произведения, издадени композиции на CD, DVD или като нотни партитури, ефирни излъчвания по БНР, БНТ, ВТВ, „Евроком“, „Родина“, авторски филми, фолклорни спектакли и др.

Общо за периода художественотворческите изяви са **2507**. В чужбина са реализирани **10,1%** от проявите. Средно един преподавател е реализирал **45,6** авторски продукти, водещи или поддържащи творчески изяви, или по **7,6** прояви годишно.

За високите си постижения преподавателският състав и докторантите от Факултета по изкуствата са получили през акредитационния период **28 награди** в страната и чужбина, **4** дипломи, грамоти и сертификати от фестивали. Признание за творческите постижения са и

реализираните студийни и документални записи от концерти, както и редицата отзиви и рецензии в пресата и електронните сайтове.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 5:

Q5.1.1 ЮЗУ разполага с необходимия по численост и профил преподавателски състав за осъществяване на висококачествено обучение. *В три от ПН съотношението преподавател на ОТД-студенти е превишено съществено - Администрация и управление- 1:47; Педагогика – 1:53 и Теория и управление на образованието 1:107.*

Q5.1.2 Анализът на състоянието и структурата на академичния състав показва, че ВУ полага усилия за осигуряване на високо качество на учебния процес и научноизследователската дейност с добре подготвени, висококвалифицирани преподавателски кадри, съответстващи по състав и основни характеристики на изискванията на ЗВО и вътрешните нормативни актове.

Q5.1.3 В ЮЗУ съществуват ясни процедури за заемане на академични и научноизследователски длъжности. Данните показват стремежа на ръководството на ВУ да запази контролирано висококвалифицирания преподавателски състав, но също така в периода на тази акредитация се наблюдава процес на нарастване на хабилитираните преподаватели и на асистентите спрямо предходната.

Q5.1.4 ЮЗУ провежда процедури и прилага план за професионалното развитие на преподавателите, в т. ч. за правото на ползване на определени периоди от време за творческото им развитие (чл.55 ал.2 от ЗВО). *В същото време прави впечатление обстоятелството, че въпреки създадените добри възможности за ползване на правото на творчески отпуск за оценявания период 2018 – 2023 г. нито един преподавател не се е възползвал от това.*

Q5.1.5 В ЮЗУ съществува добре функционираща система за атестиране на академичния състав, която обвързва атестирането на преподавателите с техния принос към качеството на обучение. Приетата и реализирана политика за развитие на академичния състав способства за повишаване на професионалното му равнище, научно и кариерно израстване.

Q5.1.6 Представените данни показват, че във ВУ функционира система от стимули за академичния състав в зависимост от степента на поддържане на качеството на образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност.

Q5.1.7 В ЮЗУ е налице система за структуриране на задължителната преподавателска натовареност и формиране на работна заплата. Аудиторната заетост в магистърски и докторски програми се отчита както в бакалавърските.

Q5.1.8 Въз основа на представената информация се констатира, че ЮЗУ насърчава обмена на преподаватели и изследователи с други ВУ у нас и в чужбина за определени периоди на преподаване и научни изследвания.

Q5.1.9 ВУ насърчава участието на преподавателите в съвместни обучителни и изследователски програми с други ВУ у нас и в чужбина. Данните сочат, че за периода има сключени договори с университети в чужбина в три основни направления: за образователен и научноизследователски обмен – общо 55 (43 за предходната акредитация) договора за сътрудничество; двустранни споразумения с чуждестранни университети във връзка с реализирането на дейностите по програмите „Еразъм+“, които са 334 (67 при предходната акредитация).

Q5.2.1 ЮЗУ има стратегия за използване на научните резултати, иновациите и високотехнологичните решения в образователния процес. През акредитационния период тази стратегия се реализира чрез разнообразни форми.

Q5.2.2 ЮЗУ следва стратегическата цел за подкрепа на използването на научните резултати, иновациите и високотехнологичните решения в образователния процес. Конкретизирани са критериите, по които се реализира тази цел. Университетът издава индексирани списания в световни научни бази данни. Повишени са възможностите за академична мобилност на преподавателите.

Q5.2.3 ВУ участва в редица национални и международни университетски мрежи. Към факултетите функционират множество научноизследователски структури – центрове и лаборатории, оборудвани със специализирана литература за качествени и конкурентноспособни изследвания в съответствие с тяхната специфика. Изградената научноизследователска структура дава възможност на преподавателите и обучаемите да извършват изследователска дейност на съвременно ниво.

Q5.2.4 ЮЗУ успешно развива проектната дейност, финансирана от Фонда за научни изследвания в университета. Нарастват участията на преподаватели в национални и международни проекти. Привлечени са повече допълнителни средства за научноизследователска работа, като е разширен спектърът на националните и международните програми, от които се финансира тази дейност. Нараства изследователската активност на академичния състав и по отношение на участия в научни форуми, научни публикации, включително и на тези с импакт фактор, участията в художественотворчески и спортни прояви. Увеличава се използваемостта на публикациите и постиженията на преподавателите от учените в съответни научни области, както и на разпознаваемостта им след националната и международната научна общност.

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 6.1. Материално-техническа и информационна осигуреност на обучението: Висшето училище осигурява финансиране и развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научно-изследователската, художествено-творческата и спортна дейности

Q6.1.1 ВУ осигурява необходимата финансова, материално-техническа и информационна база, като разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., създаващи подходящи условия за работа на преподавателите и студентите.

ЮЗУ „Неофит Рилски“ разполага с богата и модернизирана материално-техническа и информационна база, напълно осигуряваща подходящи условия и стимулираща среда за работа на преподавателите и студентите. Учебната, научноизследователската и художественотворческата дейност се осъществяват в **7 учебни корпуса, 301 лекционни зали**, специализирани кабинети, лаборатории, ателиета, уникална спортна база. Към сградния фонд се причислява и Университетски център „Бачиново“, две студентски общежития, студентски стол, стопански комплекс в гр. Рила и база в местността „Предел“ край гр. Разлог. **Като площ от предходната институционална акредитация няма промяна и са запазени същите площи за обучение – 38968 м².** В посочените данни за периода **2017/2018 – 2022/2023 г.** от заложената планова модернизация за развитие на материалната и информационна база действително са **направени подобрения на средата за обучение** – изграден и оборудван със съвременна техника е нов учебен театър, шест извънучилищни центрове със STEM среда. Университет е определен за регионален STEM център. Оборудвани със съвременни технически средства и ремонтирани основно са 26 аудиторни зали, лаборатории, телевизионно студио, звукозаписно студио, концертна зала, спортна база - общо за 1770 работни места, което съставлява 25,27% от всички работни места в университета. Предвидени са специализирани места за лица със СОП. Площта за аудиторна и лабораторна заетост на един студент на база средно приравнения брой на студентите е **5,66 м²** при едносменно обучение и 8-часова дневна заетост. В сравнение с предходната акредитация площта е увеличена с 1,66 м², поради намаляване броя на обучаваните студенти от 9590 на 6884. Подобрен е сградният фонд на прилежащите територии, както и озеленяване и благоустрояване в района на учебните корпуси, спортната база и пешеходните пространства.

На базата на представения доказателствен материал и извършените наблюдения на място се констатира, че ЮЗУ „Неофит Рилски“ ежегодно планира и непрекъснато подобрява материално-техническата база, като осигурява съвременна среда и предлага отлични условия за учебна, научноизследователска и художественотворческа дейност. Разполага с достатъчен брой работни места в прилежащите аудитории, ателиета, лаборатории и др.

№6.1.1 Брой работни места за аудиторна работа на 100 студенти (средно приравнен брой).

В сравнение с предходната институционална акредитация броят на работните места във всички видове зали е увеличен като на 100 студенти (средно приравнен брой) за 2022-2023 г. е **89,94** места. Констатира се увеличение с 21,6 места, което в сравнение с предходния период е с 24,1% повече. Представените данни показват достатъчен брой работни места за аудиторна и лабораторна работа на 100 студенти (средно приравнен брой).

Q6.1.2 Обучаваните имат достъп до външни (за ВУ) ресурси (материални, информационни и др.), подходящи за обучението.

Студентите, които се обучават в ЮЗУ „Неофит Рилски“, имат достъп до външни ресурси (материални, информационни и др.), подходящи за обучението, който се осъществява чрез: **сключване на договори за провеждане на практически обучения и стажове**, съобразно заложените изисквания в „Правилник за образователните дейности на ЮЗУ „Неофит Рилски“; „Общоуниверситетска процедура за организация и провеждане на професионално-практическото обучение на студентите от Югозападния университет „Неофит Рилски“; „Указания, инструкции или ръководства на основните звена за организацията и провеждането на професионално-практическото обучение“. **За периода 2018 – 2023 год. са сключени 101 договора с държавни, общински и частни институции** за провеждане на учебни стажове и практики на студенти и специализанти от ЮЗУ „Неофит Рилски“. **Реализирани са 10 171 практически обучения**; налични са **договори с работодатели по проект „Студентски практики“ - фаза 1 и фаза 2**. За периода 2018-2023 г. са сключени общо 217 договора. Проведени са 3323 практически обучения като ЮЗУ „Неофит Рилски“ сключва 3018 договора със студенти. Получените предложения за работа са общо 51; **ВУ участва в съвместни бакалавърски и магистърски програми** с други ВУ по национални и международни проекти в различни професионални направления и специалности. Студентите от висшите училища ползват базата за обучение според заложените в учебния план учебни дисциплини в съответното висше училище. **За периода 2018 – 2023 г. броят на съвместните обучителни програми в страната е 25 – 20 магистърски и 5 бакалавърски програми; ЮЗУ има и договори за ползване на материални ресурси под наем:** закрит плувен басейн 50x12.5 м; с. Китен, учебно-методична база "Марина" за учебни курсове по водни спортове; м. Паничище (Рила) за учебен курс по ски, туризъм, ориентирание и лагерно дело; **Договори за предоставяне на информационни услуги** с АПИС, EBSCO Publishing JSTOR, GALE, ISI Web of Knowledge - Web of Science, CABИ и др.

ЮЗУ има и споразумения за сътрудничество и партньорства с ВУ, културни институции, читалища, държавни агенции, научни институти, финансови институции, здравни заведения, електронни медии, спортни дружества, фондации и др. за съвместни дейности и ползване на тяхната база.

Университетът разполага с **модерна технология за достъп на студентите и докторантите до уеббазирани електронни ресурси**. Обзаведени са компютърни зали с осигуряване на свободен достъп до интернет.

Констатира се, че ЮЗУ „Неофит Рилски“ е увеличил в значителна степен използването на външни ресурси необходими за обучение и практическата подготовка на студентите. Създаването на съвместни обучителни програми с други национални и чуждестранни висши училища, партньорството с културни и научни институции, предоставянето на информационни услуги отговарят на съвременните изисквания и са в

синхрон със „Стратегията за развитие на висшето образование в България за периода 2021 – 2030 година“.

N6.1.2 Брой работни места на 100 студенти (средно приравнен брой) в лаборатории и кабинети със специализирано оборудване съобразно спецификата на ВУ.

Броят на работните места на 100 студенти (средно приравнен брой) в лаборатории и кабинети със специализирано оборудване бележи изключително висок ръст – **25,98**, което е почти двойно с предходния период (2017 г. – 14,49). *Увеличението е в размер на 44.33%. Общият брой места е увеличен с 399.*

Q6.1.3 Осигурено е провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на студентите.

Нормативните документи на университета, регламентиращи организацията и управлението на практическото обучение на студентите в реална работна среда, са разработени в съответствие с изискванията на европейско и национално равнище. Същевременно изискванията за провеждане на студентски стажове и практики на ниво образователна програма са напълно съобразени с тези, които се поставят в европейските, националните и институционалните документи и съответстват на държавните изисквания и стандарти, особено за регулираните професии, към които се отнасят специалностите „Право“ от професионално направление 3.6. „Право“, „Кинезитерапия“ от професионално направление 7.4. „Обществено здраве“, „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ от професионално направление 7.5. „Здравни грижи“.

На университетско равнище организацията, провеждането и отчитането на учебните практики и стажове се регламентира в следните документи: *Правилник за образователните дейности.* В него е обособена специална глава, посветена на организацията и управлението на практическото обучение (глава четвърта – Практическо обучение, чл. 40-46); *Управление и организация за провеждане на професионално-практическо обучение на студентите от Югозападния университет „Неофит Рилски“*. Тя е основа за действие на основните звена при организацията на практическото обучение.

Практикуми и практики. Към много от учебните дисциплини са предвидени различни видове практики и практикуми. Те дават възможност на преподавателите да предадат своеобразно ноу-хау, отразяващо практическия им опит от научните изследвания, в които те са участвали, и резултатите, до които са достигнали.

Учебни планове. Провеждането на учебни практики и стажове е заложено в учебните планове на специалностите. В тях се регламентира техният вид, продължителност, хорариум, кредити, начин на приключване и оценяване на практическото обучение и други параметри съобразно конкретните изисквания.

Указания, инструкции или ръководства на основните звена за организацията и провеждането на професионално-практическото обучение. Те са разработени в съответствие с изискванията на Правилника за образователните дейности и Управление и организация за провеждане на професионално-практическо обучение на студентите от Югозападния университет „Неофит Рилски“. В тях се отразява спецификата на всяко професионално направление и специалност. Те съответстват на конкретните държавни изисквания и са съобразени с европейската рамка. *Проведените практики и стажове се документират и отчитат по различен начин за различните професионални направления: стажантска книжка/дневник, студентски дневник или книжка за учебен практикум.* За провеждането на професионално-практическото обучение на студентите се издават заповеди, в които се посочва периодът, приемащата институция/организация и отговорният преподавател.

Във връзка с изпълнението на изискванията в приетата нова Наредба за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „Учител“ (ДВ, бр. 89 от 11.11.2016 г.) е изготвена нова унифицирана форма на стажантска книжка за практическо обучение на студенти, обучаващи се в професионални направления 1.1, 1.2 и 1.3. и на всички, които придобиват професионална квалификация „Учител“ и „Учител по....“. Тя е използвана от началото на 2017/2018 учебна година.

Проектът „Студентски практики“ фаза 1 (2017– 2018 г.) и фаза 2 (2020 – 2023 г.), МОН, ОП „Развитие на човешките ресурси“, дава възможност на студентите да провеждат стажове в реална работна обстановка. **Договори с работодатели по проект „Студентски практики“ - фаза 1 и фаза 2.** За периода 2018-2023 г. са сключени общо 217 договора. Проведени са 3323 практически обучения, като ЮЗУ „Неофит Рилски“ сключва 3018 договора със студенти. Получените предложения за работа са общо 511.

Провеждането на експерименти в ЮЗУ „Неофит Рилски“ е в съответствие с Препоръките на Европейската комисия и Европейската харта на изследователите, Кодекса на поведение при подбора на изследователи (Брюксел, 11.03.2005 г.) и Етичните принципи за професионалните задължения на преподавателя в ЮЗУ „Неофит Рилски“ от м. юни 2007 година. На сайта на университета е видим „Правилник за устройството и дейността на Комисията по етика на научните изследвания към ЮЗУ „Неофит Рилски“ Благоевград“. Структурирана е Комисия по етика на научните изследвания.

Творческите командировки и експедиции, пленери и др. с решение на АС основно са на проектна основа. За периода 2018 – 2023 г. (до м. март) са реализирани творчески командировки и научни експедиции както следва: **по национални проекти** и национални научни програми са реализирани командировки и научни експедиции за **197 711 лв.**; международни проекти – **294 193,91 лв.**; **по програма „Еразъм +“ – 1 394 448,54 лв.**; други (със средства от бюджета на ЮЗУ „Неофит Рилски“) – **188 390,27 лв.** За периода 2018 – 2023 г. за творчески командировки и експедиции са изразходвани общо **2 074 743,72 лв.** Средно на един преподавател на ОТД за периода са изразходвани **4461,8 лв. или по 892,36 лв. за всяка година в периода 2018 – 2023 г.**

Констатира се, че ЮЗУ „Неофит Рилски“ е разработил необходимата документация, която регламентира провеждането на експерименти, студентски практики, експедиции, творчески командировки. Средствата са увеличени многократно в сравнение с предходната акредитация и са осигурени от национални и международни проекти, по програма Еразъм+ и от бюджета на университета.

№6.1.3 Брой места в информационните центрове (компютърни и интернет зали и др.) на 100 студенти (средно приравнен брой).

Общият брой места в информационните центрове е 556, т.е с 58 по-малко от предходната акредитация. *В предвид намаляване броя на обучаваните студенти, се констатира увеличение на броя места в информационните центрове (компютърни и интернет зали и др.) на 100 студенти (средно приравнен брой) – 8,07,* т.е увеличение с 1,67 места, изразено в проценти – 20,7%. В Техническият факултет са изградени два дигитални центъра с виртуални лаборатории по информационни комуникационни технологии, което позволява на студентите да провеждат практически упражнения с реално оборудване и софтуер, без да присъстват физически в лабораторията.

№6.1.4 Брой работни места на 100 студенти (средно приравнен брой) в специализирани работни бази, съобразно спецификата на ВУ.

Броят работни места в специализираните работни бази обхваща различни професионални направления и специалности. Масщабна е дейността по обновяване и оборудване със съвременни технически средства на съществуващите специализирани работни бази. *Впечатляваща е учебната база в направленията спорт, изкуства, обществено здраве и здравни грижи.* Всички тези постижения водят до положителна промяна и на показателите, свързани с броя на работните места в специализираните работни бази, който е увеличен с 389. На 100 студенти (средно приравнен брой) от 18,05 са увеличени местата на **30,79**. В сравнение с предходния период увеличените работни места са в размер на 41,38%

Q6.1.4 Провежда се политика на дигитализация на средата за обучението във ВУ (наличие на платформи с дигитални ресурси, подпомагащи учебната и изследователската дейност; разработени стандарти за учебни курсове, провеждани онлайн; съпровождащи ги дейности, ресурси и форми за комуникация, вкл. и уеб базирани; онлайн форми за оценяване и изпитване).

През периода на акредитация са направени мащабни подобрения на средата за обучение – изграден и оборудван със съвременна техника е нов учебен театър, шест извънучилищни центрове със STEM среда. Университетът е определен за регионален STEM център. Със собствени средства, средства от държавния бюджет и европроекти са ремонтирани и оборудвани със съвременни технически средства 26 аудиторни зали, лаборатории и специализирани кабинети за 1740 работни места, което съставлява 25.27% от всички работни места в университета. По проект в Техническия факултет са изградени 2 дигитални центъра с виртуални лаборатории по информационни и комуникационни технологии, базирани на облачни технологии. Създадени са и два центъра за ON-LINE видеообучение, които дават възможност за аудио и видео връзка между студента и преподавателя и осигуряват условия за създаване на дигитално видео образователно съдържание като лекции, презентации, дискусии, упражнения и др. и съответно тяхната видео обработка и монтаж.

Основен акцент в Политиката за развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и Мандатната програма на ръководството е увеличаването на дяла на учебните програми с интегрирано електронно обучение и дигитализиране на учебното съдържание. В ЮЗУ „Неофит Рилски“ е създаден Център за дистанционно обучение, който разработва стандартите и процедурите за проектиране и създаване на учебни електронни ресурси. Реализирана е стратегическата задача, свързана с дистанционното обучение, като са създадени условия за учене и оценяване в електронна среда. За обучение на студентите се използват интернет базирани платформи Blackboard, Moodle и BigBlueButton. Използват се системи от тип „антиплагиат“ – StrikePlagiarism и „електронен квестор“ – Constructor Proctor. ДФО е включена в политики и стратегии, приети в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Приети са и се спазват стандарти за разработване на учебна документация за специалностите в дистанционна форма на обучение (ДФО), създадени са процедури и организация за разработването и одобряването ѝ. Документацията периодично се анализира и обновява. ЮЗУ „Неофит Рилски“ разполага с достатъчен научно-преподавателски състав и консултанти за провеждане на ДФО с необходимата квалификация и с висок относителен дял на хабилитираните преподаватели. За целите на обучението в дистанционната форма е създадена, поддържа се и се развива материално-техническата база.

Налице са действащи проекти, насочени към системно разрешаване на конкретни научноизследователски и образователни задачи за развитие на ДФО. Членовете на екипа, провеждащ ДО, организират и участват в семинари и конференции, свързани с тази форма на обучение. В ЮЗУ има подходящо управление на образователния процес, включително действаща система за управление на качеството, съобразена с особеностите на ДФО. Налице е изградена база от данни за реализацията на завършилите студенти, периодично се осъществяват проучвания сред тях и работодателите, като проучването включва и обучаваните в ДФО. ЮЗУ повишава конкурентоспособността на обучението, като включва иновациите като част от институционалната политика. ВУ полага усилия и като включва лица в неравностойно положение към форми на ДО. Стриктно се спазват авторските права при създаването на учебните материали и ресурси. Следи се професионалната реализация на студентите, завършили в ДФО.

Направеният анализ на състоянието на ДО в ЮЗУ „Неофит Рилски“ позволява да се констатира, че е създадена подходяща организация и високотехнологична среда за провеждането му.

№6.1.5 Брой платени абонаменти за пълнотекстови електронни научни бази данни, достъпни за обучавани и преподаватели

Чрез Министерството на образованието и науката Университетска библиотека получава достъп до Thomson Reuters, Science Direct и Scopus. За периода 2018 – 2023 г. ЮЗУ „Неофит Рилски“ има **собствен абонамент за следните 6 на брой пълнотекстови електронни научни бази данни**: EBSCO Publishing, Central and Eastern European Online Library (C.E.E.O.L.), JSTOR, GALE, ISI Web of Knowledge, CABI. За периоди с различна продължителност до шест месеца се предоставя достъп до допълнителни информационни

ресурси като eBooks University Press Subscription Collection, която е мултидисциплинарна и предлага достъп до приблизително 37000 хиляди електронни книги на повече от 90 от най-добрите академични издателства от цял свят. Използването на електронните бази от читателите е бесплатно.

Библиотеката на ЮЗУ „Неофит Рилски“ разполага с достатъчно електронни ресурси, които покриват широкия спектър от специалности в университета и дават възможности за обучения на студенти и за обезпечаване на научната работа на академичния състав.

N6.1.6. Относителен дял на покритието с безжичен интернет на материално-техническата база (сграден фонд, учебна и административна база, библиотеки, общежития и др.).

На територията на университета е осигурен достъп до безжичен безплатен интернет в корпусите и общежитията в учебно и извънучебно време. ***Относителният дял на покритието е 94%.*** Достъпът до Интернет се получава от мрежата на Държавната администрация до БИОМ/GEANT с пропускливост от 1 Gbps, през директен 10 Gbps интерконект порт към мрежата на Телеком Груп (местен ТВ и Интернет доставчик), от които се получават гарантирано 1 Gbps световна Интернет свързаност, през директен 10 Gbps интерконект порт към мрежата на А1 България, от които се получава гарантирано 1,5 Gbps световна Интернет свързаност по IPv4 и IPv6 протокол. Общата Интернет свързаност на Университета е със скорост от 3,5 Gbps. Тя е осъществена посредством 42 антени. Междукорпусната свързаност на университета е реализирана чрез собствени оптични трасета с капацитет 10 Gbps и нает оптичен MAN с капацитет 1Gbps, към които са свързани всички сгради. Жичната опорна мрежа във всички сгради и корпуси на Университета е с гигабитова скорост. Безжичното покритие е приблизително 90%, като се осигурява от над 70 точки за достъп. Достъпът до Университетската мрежа се управлява от Контролер за достъп до мрежата (PacketFence). През месец август 2020 година е изградена LAN мрежа в Студентско общежитие №1, като до всяка стая има осигурени две локални линии. По този начин в СО1 се предоставя безплатен Интернет достъп във всички стаи.

N6.1.7 Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени с учебни пособия и ресурси в електронни форми.

За обучение на студентите основно се използват интернет базираните платформи – Blackboard и Moodle, които осигуряват пълен инструментариум за създаване, редактиране и управление на учебни курсове и теми, използване на допълнителни файлове в различни формати, вкл. мултимедия, възможности за анкети, задания, речници, тестове, персонализирана страница на курса, вкл. персонализиран форум, поддръжка на календар, отчети, обратна връзка, оценяване и др. *От есента на 2020 година изключително интензивно се използва платформата за синхронно обучение BigBlueButton*, която е инсталирана на 8 сървъра с възможност за максимално едновременно използване от 300 участници всеки, което дава максимално едновременно натоварване от 2400 потребители.

Университетът разполага със собствена онлайн стрийминг платформа сходна на YouTube наречена PeerTube и собствен „криптиран от край до край“ IM сървър с Matrix протокол. *По отношение на интензивността на използването на системата Blackboard е направена следната статистика: Общият брой на потребителите е 24164. През май 2023 г. броят на активните курсове е 1869; броят на активните потребители е 3552; средният брой видени страници на ден е 14772.* Поради значително нарасналия дял на активни в електронните платформи учебни курсове за осъществяване на образователния процес в условията на обучение от дистанция, съдържанието на учебните курсове е в процес на непрекъснато допълване и дигитализиране и ***относителният дял на дигитализираното учебно съдържание е 73,9%.*** В по-голяма или по-малка степен 100% от специалностите включват учебни дисциплини с учебни ресурси и пособия в електронни форми.

От срещата със студентите се установи, че университетът използва виртуална среда за обучение, която отговаря на потребителските им очаквания.

N6.1.8 Относителен дял на специалностите във ВУ, акредитирани в ДФО.

Общият брой на магистърските програми в дистанционна форма на обучение, разработени през отчетния период са 19, за момента акредитирани са 8, като 5 от тях и на английски език. Общият брой специалности, по които ЮЗУ „Неофит Рилски“ осъществява обучение, е 221, така **относителният дял на специалностите, акредитирани в ДФО е 8/221 или 3.62%.**

№6.1.9 Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени със съвременни технически средства, необходими при обучението на студентите

В по-голяма част от преподаваните учебни дисциплини във **всички** специалности (100%) от професионалните направления, се използват съвременни технически средства и мултимедийни продукти. В ЮЗУ „Неофит Рилски“, факултетите ползват за отделните специалности аудиторни зали, специализирани лаборатории и кабинети, оборудвани работни бази, съобразно съвременните изискванията за пълноценно обучение. Лабораториите и центровете, свързани с профилиращо обучение, са обезпечени със съответната апаратура и съоръжения. Обзаведени с необходимите технически средства, оборудване и специализиран софтуер са и специализираните кабинети.

№6.1.10 Брой места в библиотеките на 100 студенти (средно приравнен брой)

Според подадената информация общият брой на читателските места в библиотеките, включително и компютърните, е 232, а обучаваният брой студенти е 7069. Така на 100 студенти се падат **3,39 места. При предходната акредитация 100 студенти са разполагали с 2.43 места. Наблюдава се увеличение с 37,3 %.**

№6.1.11 Динамика на новопостъпилите библиотечни единици на хартиен и електронен носител

Комплектуването на фондовете на Университетската библиотека се осъществява в съответствие с образователната политика, Мандатната програма на ръководството на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и „Политика за развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Библиотечните материали се набавят чрез закупуване, дарения и книгообмен. Най-голям дял имат дарените книги. *В сравнение с предходния период през последната 2023 година броят на наличната литература е нараснал с 26 526 тома, което се равнява на увеличение в размер на 13,95%.*

Обособена е чуждоезикова библиотека към Филологическия факултет, която разполага с фонд от 12 478 тома. Чуждоезиковата библиотека получава значителни дарения от чужбина и разполага с литература на 14 езика. Прибавяйки този фонд към основния, общият брой на библиотечните единици наброява 229063, от които тези на хартиен носител заемат 99%.

Относно електронните източници е осигурена предоставена възможност чрез Интранет мрежата да се черпи от базата данни на библиотечния фонд и от сгради извън Централната университетска библиотека. През 2007 г. е въведен в експлоатация софтуер „Автоматизирана библиотека“ на РС-ТМ ООД – София. Чрез Интернет студентите получават достъп до електронния каталог на Университетската библиотека. Електронният каталог е достъпен в читалните и заемната, публикуван е в онлайн пространството и е представен в Сводния каталог на фондация Национална академична библиотечно-информационна система (НАБИС) и Свободния каталог на университетските библиотеки. Читалнята на библиотеката осигурява безплатен онлайн достъп до световни научни издания – „Thomson Reuters“, „Science Direct“, „Scopus“, EBSCO Publishing, Central and Eastern European Online Library (C.E.E.O.L.) , JSTOR и др.

С цел своевременно информиране на академичната общност библиотеката разпространява тримесечен бюлетин „Нови книги“ и годишен информационен бюлетин на получаваната в библиотеката периодика по абонамент. Те са публикувани в онлайн пространството и са достъпни за читателите. *Чрез системата за междубиблиотечно заемане за периода са получени и обработени 918 книги и статии, необходими за научните изследвания на преподаватели и докторанти.*

N6.1.12 Брой заглавия на учебна и специализирана литература в институционалната библиотечна система, достъпни за обучаваните в дигитален формат спрямо предишния акредитационен период

Предоставянето на учебна и научна литература в дигитален формат са приоритет за бъдещото развитие на Университета. Подобряване на възможностите за работа от разстояние, за разпространение на учебна и научна литература чрез стрийминг платформа, за достъп до ресурсите ѝ от всяка точка на страната за преподаватели и студенти, са заложили сред основните задачи в Мандатната програма 2019 – 2023 г. и в „Политика за развитие на Югозападен университет „Неофит Рилски“.

Достъпът до дигитализирана литература е актуален за ЮЗУ в периодите на обучение от разстояние за учебните 2020 – 2021 г. и 2021 – 2022 г. заради КОВИД пандемията. В резултат на платформата Blackboard са качени 19 836 теми по учебни програми, 9964 учебни материали в Pdf формат, използвани са 2336 интернет ресурси, проведени са 6608 презентации, качени са 1601 видеоклипове, използвани са 2266 теста, пропорционално разпределени по отделните факултети.

При предходната акредитация липсва свободен достъп до дигитализирана литература поради технически ограничения на стария сайт на Университета. **За наблюдавания период е изграден нов сайт във ВУ, закупено е сканиращо устройство за дигитализиране на научна и учебна литература, сключен е договор през месец ноември 2022 г. с фирма РС-ТМ ООД – София за създаване на платформа за достъп до дигитализирана литература със защита на авторските права от копиране и нерегламентирано сваляне от потребители.** До м. март 2023 г. на платформата са качени 117 заглавия монографии, учебници и учебни помагала в дигитализиран формат и свободен достъп за преподаватели и студенти.

Q6.1.5 ВУ осигурява необходимия лицензиран специализиран софтуер за обучението на студентите и докторантите и за осъществяване на научно-изследователската и административната дейност.

ЮЗУ „Неофит Рилски“ си партнира с Майкрософт България. Това дава възможност на студентите да ползват безплатно професионалния софтуер за обучение на съответно устройство като компютър, таблет и смартфон.

ЮЗУ „Неофит Рилски“ има самостоятелно закупени софтуерни лицензи за следния образователен и научен софтуер: eViews, MathLab, ArcView, ArcGIS 3D Analyst, ArcGIS Spatial Analyst, SDL Trados, Adobe Captivate, Adobe Illustrator, Lirex S&A 1.197, Adobe CS4, Sibelius 7,5, Adobe Premier, Cubase 9.5, Wavelab и голям брой специализиран софтуер за управление на лабораторно оборудване - Adobe Master Collection, Cubase 9,5, Adobe Premier за телевизионното студио, софтуерен пакет FREEEMG 1000 ,TELEVIC Преводачески софтуер и система за преводаческа кабина, софтуерен пакет TMJOINT за анализ на зъбна оклузия, Апарат за лазерна терапия + софтуерен пакет, ASA, Italia, Устройство за контрол с поглед Tobii PCEye Mini със софтуер Windows Control, Breathing + Дихателни Игри – биофийдбек софтуер и хардуер, STR – Софтуер – редактор на текстове, T-REX audio-recorder за превод за двуканален запис, T-REX Player -възпроизвеждащ запис софтуер, Alive Pioneer with GP8 Amp Биофийдбек система, XFtdt MIMO Package, OriginPro v2023 и др.

Факултетите разполагат със специализирани софтуерни продукти за образователни и научноизследователски цели според спецификата на съответните специалности. Интерес представляват специализираните и строго специфични софтуерни приложения, осигурени за факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ за специалностите „Кинезитерапия“, „Спорт“ и „Логопедия“. Чрез тях са осигурени възможности за инструментална диагностика и логопедична терапия, използвани от Университетски център за изследване на заекването с гласова лаборатория. В Техническият факултет за обучението на студентите в специалност „Дизайн и технологии за облекло и текстил“ е наличен специализиран софтуер SOFT LUT B02 за Лаборатория по текстилно материалознание;

специализиран програмен продукт за конструиране и моделиране на облекло Силует Дизайнер 3, специализиран софтуер за кинематичен анализ на механизми Lirex S&A 1.197 за Лаборатория по машини и технологии в текстила.

ЮЗУ „Неофит Рилски“ си партнира с редица доставчици и се е абонирали или е закупил специализиран лицензиран софтуер, покриващ нуждите на научноизследователската, художествено творческата, образователната и административната дейност в университета.

Q6.1.6 На обучаваните е осигурен достъп до съвременна спортна база.

Университетът разполага с богата и съвременна оборудвана спортна база, създаваща условия за провеждане на учебен процес по редица специалности, медико-практическо обучение на студентите, както и спортно-възстановителни дейности на съвременно ниво. Общата площ на спортната база е **18 505 м² РЗП**, от които открита спортна база, включваща спортни площадки с **РЗП РЗП 10 800 м²**: и покрита спортна база с общо **7705 м² РЗП** (важно е да се отбележи, че при предходната институционална акредитация РЗП на покритата спортна база е **4 549 м²**).

Спортната база на ЮЗУ предоставя условия за активна тренировъчна и спортно-състезателна дейност по различни видове спорт, част от които са: футбол, волейбол, баскетбол, ориентиране, хандбал, лека атлетика, тенис на маса, тенис на корт, зимни спортове, борба и много други. Спортната база е на разположение за свободно и безплатно ползване от студентите на университета срещу представена студентска книжка, в часовете в които не се провежда учебна дейност.

Q6.1.7 ВУ полага усилия за осигуряване на места в общежития.

Университетът разполага с две студентски общежития с общ капацитет 880 места, предоставящи възможности както за отдих, така и условия за продължаване на учебния процес.

Класирането на кандидатите за общежитие се осъществява по определени критерии, които задължително включват успеха и средномесечния доход на член от семейството. Комисията по социално-битови въпроси, където задължително има включени представители на Студентския съвет, следи студенти с ТЕЛК да бъдат настанявани на етажи, улесняващи пребиваването им.

ЮЗУ „Неофит Рилски“ разполага с ясни критерии за кандидатстване и одобрение по условията и реда за ползване на студентски общежития от студенти в редовна форма на обучение, докторанти, специализанти, както и сираци, студенти с ТЕЛК, семейства и др.

Q6.1.8 На обучаваните е осигурена достъпна архитектурна и физическа среда, подходяща за лица със СОП.

Университетът се старее да предоставя достъпна архитектурна среда и специално оборудване, насочени към улесняване обучението и пребиваването на лицата със СОП.

С асансьори, улесняващи придвижването на лица със СОП, са оборудвани УК1, както и изградените рампи в Ректората и библиотеката, студентско общежитие №2, Учебен център „Бачиново“, спортната зала, УК 6. Още *повече*, във всяка една от ремонтираните аудитории са предвидени до 3 работни позиции за лица със СОП. В допълнение, ремонтираните и обновени санитарни помещения в УК 1, УК 8 и УК 9 са съобразени с изискванията за подходяща архитектурна среда за достъпност от лица със СОП.

В ЮЗУ „Неофит Рилски“ има апаратура и спортни съоръжения, които се използват за безплатна диагностична и терапевтична дейност на студенти със СОП от следните категории: двигателни увреждания; слухови нарушения; тежки говорни нарушения.

Q6.1.9 ВУ осигурява учебни ресурси и материали, подходящи за лица със СОП.

Университетът разполага с разработени „Правила за подкрепа на изоставащи студенти и студенти със специални образователни потребности (СОП) в специалности в дистанционна форма на обучение“. *Важно е да се отбележи, че 73.9% от общия брой учебни програми са*

налични в електронен формат, което значително улеснява достъпността им от лица със СОП.

При нужда, служителите от отдела по ИТ обслужване предлагат технически консултации и извършване настройки на браузърите на личните компютри на студентите напълно безплатно.

№6.1.9 Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени със съвременни технически средства, необходими при обучението на студентите.

В значителна част от преподаваните учебни дисциплини във всички специалности от професионалните направления се използват съвременни технически средства и мултимедийни продукти. Налична е информация за броя учебни зали с постоянно монтирани мултимедийни прожектори. Специализираните кабинети - напр. за обучение по специалностите „Кинезитерапия“, „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Логопедия“, езиковите кабинети за обучение по „Английска филология“, „Лингвистика“ и др са оборудвани с необходимите съвременни технически средства и разполагат със специализиран софтуер.

Q6.1.10 ВУ предоставя ресурси за информиране на студентите относно услугите в образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности.

ВУ се стреми да осигурява оптимално административно обслужване на студентите. Дирекция „Образователни дейности“ осъществява административно текущото управление и обслужване на образователните дейности със студентите в университета от тяхното приемане до дипломиране. Отдел „Чуждестранни студенти“ извършва всички дейности по обслужването на чуждестранните студенти от тяхното набиране до дипломирането им. Отдел „Международни образователни програми и сътрудничество“ съгласно чл. 77 от „Правилника за образователните дейности“ осъществява дейности за подпомагане и стимулиране мобилността на студентите, участието им в международни изследователски и образователни проекти, инициативи, както и консултира студентите при подготовката им за кандидатстване по международни програми и др. На ниво факултет информирането на студентите се осъществява от инспекторите в учебните отдели, които имат определено приемно време за работа със студенти, заемащо ½ от работното им време.

Новоприетите студенти се запознават с учебния план за избраната от тях специалност от курсовите отговорници (тютори). Актуална информация за студентите и докторантите е публикувана и на факултетските сайтове на университета. В допълнение, Университетът работи на принципа „Обслужване на едно гише“, като в тази връзка е разработена „Процедура за предприемане на действия по заявленията на студентите, относно студентското им състояние ПР 1-12“.

Представените материали показват, че ЮЗУ публикува актуална информация и в редица централни и регионални медии, в това число: „Българска телеграфска агенция“, „Радио Благоевград“, „Българско национално радио“, вестник „Труд“ и „24 часа“, Facebook, Instagram и др.

Q 6.1.11 ВУ създава подходящи условия за достъп (в т. ч. електронен) на студентите до административни услуги.

Сайтът на ЮЗУ „Неофит Рилски“ предоставя на своите кандидат-студенти и настоящи студенти актуална информация за предлаганите програми по различните образователно-квалификационни степени, по които се извършва обучение, вкл. с виртуална разходка за тези, които искат да придобият и визуална представа.

В Университета е разработен софтуер, който поддържа електронно досие на студентите. В допълнение, разработени са и електронни ресурси за обучение, които са достъпни за студентите. Платформите Blackboard и Moodle предоставят възможност за достъп на студентите до учебни материали, тестове, както и задачи за самоподготовка. Това от своя страна, значително оптимизира учебния процес и възможностите за самоподготовка.

№6.1.13 Относителен дял на административните услуги на ВУ, които са достъпни онлайн

В Югозападния университет „Неофит Рилски“ относителният дял на електронните административни услуги е 82%, като от 56 предоставени услуги, 46 са достъпни онлайн.

Q6.1.12 ВУ предоставя възможности за повишаване компетентностите на персонала за административно то обслужване на студентите

ВУ предоставя възможности за повишаване компетентностите на персонала, които са регламентирани в работна инструкция ПР 2-04 на Съвета по качеството. *Доказателство за това са проведените 307 различни обучения на административния персонал за акредитирания период.* 194 от тях са участвали в обучения в България, а 113 са осъществени по програма Еразъм+ в чужбина.

№6.1.14 Относителен дял на лицата от административния и обслужващ персонал, участвали в програми за повишаване на компетентностите им

Въпреки ограниченията във връзка с Ковид-19, за периода 2018-2023 са реализирани 307 обучения от вътрешни и външни организации, като това е с 93 броя повече от отчетените за предходния шестгодишен период – 214 обучения.

№6.1.15 Относителен дял от общия финансов ресурс на ВУ (вкл. средства от бюджета, проекти, дарения, платени форми за обучение и др.), за периода на акредитация, използван за подобряване на материалната и информационна база

За периода 2018-03.2023 г. средствата за подобряване на материално-техническата и информационна база възлизат на: *собствени средства* - 13 562 664 лв.; *средства от държавния бюджет* - 861 950 лв.; *средства от европроекти* - 2 774 518 лв.; *средства от Фонд научни изследвания*- 549 116 лв. Общата сума от всички средства възлиза на 17 753 673 лв.

Материалната база включва финансови ресурси за: научни цели и художествено-творческа дейност; организиране на учебния процес; спортна дейност; подобряване на средата на обучение; библиотеката и университетското издателство. По-конкретно: за звукозаписните и телевизионни студия по проект Borderless Culture, програма Interreg България-Гърци за периода 2014-2020г., са ремонтирани две помещения и е акупена специализирана техника възлизаща на 376 753 лв.; по проект PROMO-YMC (H)A, програма Interreg България-Гърция за периода 2014-2020г., са реновирани спортните площадки за сумата от 1 968 207 лв.; със средства на университета е преустроена многофункционална учебна зала със съвременно оборудване в учебен корпус №8 на стойност 1 197 833 лв.; със собствени средства е изграден нов и оборудван с озвучителна и осветителна техника учебен театър в учебен корпус №8 за 654 315 лв.; закупен е специализиран софтуер за лаборатории и научни центрове за 80 573 лв.; за ремонт, обновяване на оборудването и изграждане на нови зали за електронно базирано обучение са инвестирани 1 654 188 лв.

За акредитирания период са изградени и нови паркинги в района на спортната зала, ремонтирани са санитарни помещения, газова инсталация в Учебен корпус №8.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 6:

Q6.1.1. На базата на извършените наблюдения и представения доказателствен материал се констатира, че ЮЗУ ежегодно планира и непрекъснато подобрява материално-техническата и информационна база, която разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., създаващи отлични условия за работа на преподавателите и студентите. ВУ разполага с достатъчен брой работни места в прилежащите аудитории, ателиета, лаборатории и др.

Q6.1.2 ЮЗУ е увеличил в значителна степен използването на външни ресурси, необходими за обучение и практическа подготовка на студентите. Създадени са съвместни обучителни програми с други национални и чуждестранни висши училища, партньорство с културни и научни институции, предоставени са и информационни услуги, които отговарят на

съвременните изисквания и са в синхрон със „Стратегията за развитие на висшето образование в България за периода 2021-2030 година“.

Q6.1.3 Разработена е необходимата документация, която регламентира провеждането на студентски практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на студентите. Средствата са увеличени многократно в сравнение с предходната акредитация и са осигурени от национални и международни проекти, по програма Еразъм+ и от бюджета на университета.

Q6.1.4 ВУ провежда политика на дигитализация на средата за обучението. Увеличен е дялът на учебните програми с интегрирано електронно обучение и дигитализиране на учебното съдържание. В ЮЗУ е създаден Център за дистанционно обучение, който е разработил стандартите и процедурите за проектиране и създаване на учебни електронни ресурси. Създадени са условия за учене и оценяване в електронна среда. За обучение на студентите се използват интернет базирани платформи Blackboard, Moodle и BigBlueButton. Използват се системи от тип „антиплагиат“ – StrikePlagiarism и „електронен квестор“ - Constructor Proctor. ДФО е включена в политики и стратегии, приети в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Приети са и се спазват стандарти за разработване на учебна документация за специалностите в дистанционна форма на обучение (ДФО), създадени са процедури и организация за разработването и одобряването ѝ. Документацията периодично се анализира и обновява. Относителният дял на дигитализираното учебно съдържание е 73,9%. Университетът разполага със собствен абонамент за 6 на брой пълнотекстови електронни научни бази данни: EBSCO Publishing, Central and Eastern European Online Library (C.E.E.O.L.), JSTOR, GALE, ISI Web of Knowledge, CABI. Библиотеката на ЮЗУ „Неофит Рилски“ разполага с достатъчно електронни ресурси. Относителен дял на покритието с безжичен интернет на материално-техническата база (сграден фонд, учебна и административна база, библиотеки, общежития и др.) е 94%. Относителният дял на специалностите, акредитирани в ДФО е 8/221 или 3.62%. Всички специалности във ВУ са осигурени със съвременни технически средства, необходими при обучението на студентите. Наблюдава се увеличение с 37,3 % на читателските места в библиотеката. Осигурен е свободен достъп до дигитализирана литература, принос за което има изграденият нов сайт в ЮЗУ.

Q6.1.5 ВУ осигурява необходимия лицензиран специализиран софтуер за обучението на студентите и докторантите и за осъществяване на научноизследователската и административната дейност. Факултетите разполагат със специализирани софтуерни продукти за образователни и научноизследователски цели според спецификата на съответните специалности.

Q6.1.6 На обучаваните студенти е осигурен достъп до съвременна спортна база. Университетът разполага с богата и съвременно оборудвана спортна база, създаваща условия за провеждане на учебен процес по редица специалности, медико-практическо обучение на студентите, както и спортно-възстановителни дейности на съвременно равнище.

Q6.1.7 ЮЗУ разполага с две студентски общежития с общ капацитет 880 места.

Q6.1.8 ВУ полага усилия за осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда, подходяща за лица със СОП. С асансьори са оборудвани УК1, както и изградените рампи в Ректората и библиотеката, студентско общежитие №2, Учебен център „Бачиново“, спортната зала, УК 6. Има и ремонтираните аудитории, в които са предвидени до 3 работни позиции за лица със СОП. В ЮЗУ „Неофит Рилски“ има апаратура и спортни съоръжения, които се използват за безплатна диагностична и терапевтична дейност на студенти със СОП.

Q6.1.9 Университетът разполага с разработени „Правила за подкрепа на изоставащи студенти и студенти със СОП в специалности в дистанционна форма на обучение“. 73.9% от общия брой учебни програми са налични в електронен формат, което значително улеснява достъпността им от лица със специални образователни потребности.

Q6.1.10 ВУ предоставя необходимите ресурси на различни нива – общоуниверситетско и факултетско за информиране на студентите относно услугите в образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности.

Q6.1.11 Сайтът на Югозападния университет е обновен и предоставя на своите кандидат-студенти актуална информация за предлаганите програми по различните образователно-квалификационни степени, по които се извършва обучение. В университета е разработен софтуер, който поддържа електронно досие на студентите. Разработени са и електронни ресурси за обучение, които са достъпни за студентите.

Q6.1.12 ВУ предоставя възможности за повишаване компетентностите на персонала за административно обслужване на студентите, които са регламентирани в работна инструкция. Доказателство за това са проведените 307 различни обучения на административния персонал за акредитирания период - 194 от тях у нас, а 113 са осъществени по програма Еразъм+ в чужбина.

III. НОВАТОРСКИ И ДОБРИ ПРАКТИКИ на Югозападен университет „Неофит Рилски“

1. ЮЗУ „Неофит Рилски“ е увеличил в значителна степен използването на външни ресурси, необходими за обучение и практическата подготовка на студентите. Създаването на съвместни обучителни програми с други национални и чуждестранни висши училища, партньорството с културни и научни институции, предоставянето на информационни услуги отговарят на съвременните изисквания и са в синхрон със „Стратегията за развитие на висшето образование в България за периода 2021 – 2030 година“.

2. Изградени са добре оборудвани и адекватно функциониращи STEM центрове и лаборатории, които допринасят за повишаване на качеството на предлаганото в университета образование.

3. Закупени са и успешно се прилагат модерни тренажори и апарати за функционални изследвания (някои от тях към момента налични само в ЮЗУ), съдействащи в максимална степен за пълноценно практическо обучение на студентите от професионалните направления „Здравни грижи“, „Обществено здраве“ и „Спорт“.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Резултатите от проверката по критериите за последваща институционална акредитация на ВУ в съответствие с ESG – Част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 77, ал. 4 от ЗВО са основание за извеждане на силни и слаби страни, възможности и заплахи, свързани с институционалната акредитация на Югозападен университет „Неофит Рилски“:

Силни страни	Слаби страни
1. ВУ има актуализирана, документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството. 2. ЮЗУ разполага с необходимия по профил, квалифициран, съответстващ по своя състав и основни характеристики на изискванията на ЗВО и вътрешни нормативни документи преподавателски състав за осъществяване на висококачествено обучение. 3. Университет прилага последователна политика, свързана със създаването на вътрешни механизми за обвързване на научната дейност със системата на възнагражденията, както и за насърчаване на научноизследователската дейност на млади учени и постдокторанти. 4. През акредитационния период успешно се развива проектната дейност, финансирана от Фонда за научни	1. В три от ПН съотношението преподавател на ОТД-студенти е превишено съществено – Администрация и управление – 1:47; Педагогика – 1:53 и Теория и управление на образованието – 1:107. 2. За наблюдавания период няма преподаватели, които са се възползвали от правото на творчески отпусък.

изследвания на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Нарастват участията на преподаватели в национални и международни проекти. Привлечени са повече допълнителни средства за научноизследователска работа, като е разширен спектърът на националните и международните програми, от които се финансира тази дейност. Изследователската активност на академичния състав нараства и по отношение на участия в научни форуми, научни публикации, включително и на тези с импакт фактор, художественотворчески и спортни прояви. Увеличава се използваемостта на публикациите и постиженията на преподавателите от учените в съответните научни области, както и на познаваемостта им сред националната и международната научна общност. 5. В сравнение с предходния акредитационен период значително е нараснал броят на двустранните споразумения с чуждестранни университети във връзка с реализирането на дейностите по програмите „Еразъм+“ – 334 срещу 67 при акредитацията през 2017 г., т.е. увеличението е почти 5 пъти. 6. Двойно нарастване на публикационната активност на академичния състав на ЮЗУ в сравнение с предишния акредитационен период. Общият брой на публикациите е 3320 или средно по 7,1 публикации на преподавател, при 3,7 за предходния наблюдаван период. Повишен е и относителният дял на публикациите в международните бази Web of Science и SCOPUS - 38,8% спрямо 29,3% за предходния период. 7. Създадени са много добри условия за учене и оценяване в електронна среда. 8. Към факултетите в ЮЗУ функционират 30 научноизследователски структури – центрове и лаборатории, оборудвани със специализирана апаратура за извършване на качествени и конкурентоспособни изследвания в съответствие с тяхната специфика. ВУ активно участва в междуинституционални и международни научни университетски мрежи. 9. Художественотворческата активност на преподавателския състав от областта на изкуствата остава относително стабилна /въпреки ковид пандемията/ е с тенденция на нарастване, което през 2023 г. е с 1,7 пъти в сравнение с тази от 2018 г. 10. ЮЗУ е подобрил и модернизирал в значителна степен материално-техническата и информационна база, като създава отлични условия за работа на преподавателите и студентите. Университетът разполага с богата и съвременно оборудвана спортна база, създаваща условия за провеждане на учебен процес по редица специалности, медико-практическо обучение на студентите, както и спортно-възстановителни дейности на съвременно равнище.	
Възможности	Заплахи

1. Продължаване действията на ВУ за осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда, подходяща за лица със СОП.	1. Демографски проблеми в национален мащаб и свързаното с това намаляване на броя на потенциалните кандидат-студенти.
2. Подобряване и разширяване на обхвата от дигитални ресурси.	

Въз основа на направените констатации от извършеното оценяване по процедурата за последваща институционална акредитация на Югозападен университет „Неофит Рилски“ ПК по педагогически науки и социални дейности предлага на Акредитационния съвет на НАОА:

1. Да даде институционална акредитация на Югозападен университет „Неофит Рилски“ със срок на валидност на акредитацията 6 (ШЕСТ) години (съгласно чл. 77, ал. 6 от ЗВО).
2. Да определи оценка на Югозападен университет „Неофит Рилски“, изчислена съгл. чл. 77, ал. 8 от ЗВО – 8,95 (осем цяло и деветдесет и пет стотни).
3. Да определи четвърто (непълно) равнище на средата за дистанционно обучение.
4. Да определи общ капацитет на Югозападен университет „Неофит Рилски“ **19 695** студенти и докторанти.

Капацитет на ВУ от предходната процедура	Брой обучавани студенти и докторанти във всички ПН и СРП през последната учебна година на периода на акредитация	Ефективно усвоен капацитет (процентно съотношение на обучаваните през последната учебна година към капацитета от предходната процедура)	Общ капацитет (сума от капацитетите за всички ПН и СРП към дата* 14.03.2024)
19600	7069	44,18%	19695

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ ОТ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

1. Да се подобри съотношението „преподавател на ОТД: студенти“ в професионални направления „Теория и управление на образованието“, „Педагогика“ и „Администрация и управление“, като се обявят необходимия брой конкурси за заемане на съответните академични длъжности. *Срок: края на учебната 2024/2025 г.*
2. Да се оползотворят създадените нормативно регламентирани възможности за ползване на творчески отпуск от преподавателите на ОТД. *Срок: постоянен*

X

Проф. дпн Сийка Чавдарова-Костова
Председател на ПКПНСД

VI. ПРИЛОЖЕНИЯ:

Таблица 4. Преподаватели на ОТД в Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград по години от учебна година 2017/2018 г. до учебна година 2022/2023 год.

Показател	2017/18 г.	2018/19 г.	2019/20 г.	2020/21 г.	2021/22 г.	2022/23 г.
I. Общ брой на преподавателите на ОТД	427	420	418	417	414	411
1.Хабилитирани лица (бр.), вкл:	210	202	206	205	200	194
1.1.Професори (бр.)	44	42	42	48	42	41
с ОНС „доктор на науките	19	15	16	18	16	14
с ОНС „доктор”	24	26	25	29	25	26
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	10%	10%	10%	12%	10%	10%
1.2.Доценти (бр.)	166	160	164	157	158	153
с ОНС „доктор на науките	6	7	4	2	2	3
с ОНС „доктор”	153	146	155	152	153	148
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	39%	38%	39%	38%	38%	37%
2. Нехабилитирани (бр.), вкл:	217	218	212	212	214	217
2.1.Гл. асистенти, в т.ч.	112	116	120	125	140	138
с ОНС „доктор”	112	116	120	125	140	138
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	26%	28%	29%	30%	34%	34%
2.2.Асистенти, в т.ч:	88	92	83	78	66	72
с ОНС „доктор”	57	62	43	42	30	33
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	21%	22%	20%	19%	16%	18%
2.3.Старши преподаватели	5	2	1	1	2	1
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	1%	0%	0%	0%	0%	0%
2.4.Преподаватели	12	8	8	8	6	6
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	3%	2%	2%	2%	1%	1%
II. Преподаватели на втори ТД:	72	73	78	73	85	77
1.Хабилитирани лица (бр.), вкл:	45	39	41	39	40	40
1.1.Професори (бр.)	17	16	18	14	15	13
с ОНС „доктор на науките	5	8	8	6	6	5
с ОНС „доктор”	12	8	10	8	9	8
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	24%	22%	23%	19%	18%	17%
1.2.Доценти (бр.)	28	23	23	25	25	27
с ОНС „доктор на науките						
с ОНС „доктор”	28	23	23	25	25	27

Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	39%	32%	29%	34%	29%	35%
2.Нехабилитирани (бр.), вкл:	27	34	37	34	45	37
2.1.Гл. асистенти, в т.ч	2	1			1	1
с ОНС „доктор”	2	1			1	1
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	3%	1%	0%	0%	1%	1%
2.2.Асистенти, в т.ч:	23	28	33	26	37	28
с ОНС „доктор”	7	9	15	17	25	19
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	32%	38%	42%	36%	44%	36%
2.3.Старши преподаватели						
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели						
2.4.Преподаватели	2	5	4	8	7	8
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	3%	7%	5%	11%	8%	10%
Общ брой на преподавателите на ОТД и втори ТД:	499	493	496	490	499	488

Таблица 5. Структура на академичния състав на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград на ОТД по възраст и научна степен към учебната година 2022/2023 (последна академична година)

Възраст	Преподаватели		в т.ч. доктори		Относителен дял доктори в %	в т.ч. доктор на науките	Относителен дял д-р на науките	
	брой	относителен дял	брой	относителен дял		брой	относителен дял	в %
до 35 г.	40	9.7%	23	6.7%	6%			0
от 36 до 45 г.	118	28.7%	99	28.7%	24%			0
от 46 до 55 г.	114	27.7%	105	30.4%	26%	1	5.9%	0.2%
от 56 до 65 г.	112	27.3%	97	28.1%	24%	11	64.7%	2.7%
над 65 г.	27	6.6%	21	6.1%	5.1%	5	29.4%	1.2%
Общо:	411		345			17		

Таблица 6. Публикации и цитирания на преподавателите на ОТД в Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград по календарни години през периода на акредитация 2018-2023 година /по данните, изпращани в МОН/

Показатели	Години						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Общо
1. Брой преподаватели	427	420	418	417	414	411	2507
2. Брой научни публикации на преподаватели в индексирани издания - WoS, Scopus	167	211	272	192	182	220	1244
3. Брой публикации на преподаватели, индексирани и реферирани в други, специфични за отделните ПН/СРП бази от данни	187	123	161	144	116	134	865
4. Брой научни публикации на преподаватели в издания от националния референтен списък	75	142	132	114	73	168	704
5. Брой научни публикации на преподаватели в нереперирани издания	106	100	95	102	86	129	618
6. Брой рецензирани монографии на преподаватели	34	54	39	52	32	22	233
7. Брой публикувани учебници за университет или за училищната мрежа, включително и на електронен носител (с ISBN)	60	42	35	30	34	14	215
8. Цитирания в издания с импакт фактор и/или импакт ранг (в SCOPUS и/или Web of Science)	318	423	674	803	1005	1128	4351
9. Цитирания в издания БЕЗ импакт фактор и/или импакт ранг	405	568	746	910	805	766	1252